

Universitet och högskolor. Doktorander och examina på forskarnivå 2021

Doctoral students and third-cycle qualifications 2021

I korta drag

Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjarna

År 2021 började 3 080 doktorander en utbildning på forskarnivå vilket var 170 färre än året innan. Antalet kvinnor var 80 färre och antalet män var 90 färre än 2020. Sannolikt kommer antalet doktorandnybörjare att öka eftersom det sker en eftersläpning i rapporteringen vilket innebär att antalet nybörjare är underskattat. I efterrapporteringen för 2020 tillkom cirka 160 doktorandnybörjare.

Antal doktorandnybörjare, doktorander och examina i utbildning på forskarnivå efter kön 2021

Doktorandnybörjare och examina redovisas per kalenderår. Doktorander redovisas för hösten.

	Samtliga	Kvinnor	Män
Doktorandnybörjare	3 080	1 570	1 510
Doktorander	17 370	8 830	8 540
Doktorsexamina	2 670	1 260	1 400
Licentiatexamina	440	170	270

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Bland doktorandnybörjarna var 51 procent kvinnor och 49 procent män, vilket är samma andelar som året innan. För tredje året i rad är det fler kvinnor än män. I början av 1990-talet var endast en tredjedel kvinnor.

Antalet doktorander har hittills inte påverkats av coronapandemin

Varken för doktorandnybörjare eller doktorander går det att se någon tydlig påverkan av coronapandemin om 2021 jämförs med 2019, det senaste pandemifria året. Det gäller även för utländska doktorandnybörjare som, jämfört med 2019, preliminärt minskade både bland kvinnor och män med 10 respektive 40 nybörjare. Andelen utländska doktorandnybörjare i förhållande till samtliga doktorandnybörjare var emellertid lika stor 2021 och 2019.

Med utländska doktorander avses de personer som har kommit till Sverige för att genomgå utbildning på forskarnivå.

Ingrid Pettersson, tfn 08-563 087 62,
analys@uka.se

Jesper Länk, tfn 010-479 57 33,
Harald Theorin, tfn 010-479 69 37,
forskarutbildning@scb.se

Statistiken har producerats av SCB på uppdrag av Universitetskanslersämbetet, som ansvarar för officiell statistik inom området.

ISSN 1654-3432 Serie UF – Utbildning och forskning. Utkom den 9 juni 2022.

URN:NBN:SE:SCB-2021-UF21SM2101_pdf

Tidigare publicering: Se avsnittet Kort om statistiken.

Utgivare av Statistiska meddelanden är Joakim Stymne, SCB.

För mer information om hur pandemin påverkar uppgifterna i det här SM:et se stycket *Coronapandemin* i kapitlet *Kort om statistiken*.

Andelen som påbörjar forskarutbildning minskar

Andelen i den svenska befolkningen som påbörjar forskarutbildning senast vid 30 års ålder minskar. Den var som störst för årskullarna födda 1975–1978, med 1,6 procent. I årskullen som senast fyllde 30 år (födda 1991) var andelen 0,6 procent. För kvinnorna var andelen 0,5 procent och för männen 0,7 procent.

Antalet doktorander sannolikt oförändrat

Under hösten 2021 var antalet aktiva doktorander 17 370, fördelat på 8 830 kvinnor och 8 540 män. Preliminärt minskade antalet kvinnor med 110 och antalet män med 480, jämfört med hösten 2020. Även här sker det en eftersläpning i rapporteringen vilket innebär att antalet doktorander 2021 sannolikt är ungefär detsamma som 2020.

Bland doktoranderna var 51 procent kvinnor och 49 procent män. Kvinnornas andel bland doktoranderna ökade med 1 procentenhet jämfört med hösten 2020 och var för första gången större än andelen män.

Det vanligast förekommande forskningsämnesområdet bland doktorander var *medicin och hälsovetenskap* med 6 050 doktorander varav 61 procent var kvinnor och 39 procent män.

Av de aktiva doktoranderna hösten 2021 studerade 56 procent på heltid. Den vanligaste finansieringstypen var anställning som doktorand. Nästan 70 procent av doktoranderna hade den studiefinansieringstypen, både bland kvinnor och bland män.

Skillnaden i examensfrekvens jämnas ut över tid

Det utfärdades 2 670 doktorsexamina 2021, vilket är en ökning med 100 examina jämfört med 2020. Ökningen beror troligtvis på att antalet doktorandnybörjare ökade några år tidigare. Könsfördelningen bland de examinerade var jämn, 47 procent kvinnor och 53 procent män.

År 2021 utfärdades 440 licentiatexamina, vilket är en minskning med 10 examina jämfört med föregående år. Könsfördelningen var 170 (38 procent) kvinnor och 270 (62 procent) män.

Av doktorandnybörjarna 2013 hade 42 procent av kvinnorna och 49 procent av männen avlagt doktorsexamen inom fem år. Könsskillnaden utjämnas dock över tid. Åtta år efter påbörjad utbildning hade 74 procent av kvinnorna och 77 procent av männen avlagt en doktorsexamen.

Hög andel utländska doktorandnybörjare

Det internationella inslaget är stort i utbildningen på forskarnivå. År 2021 var 1 260, eller 41 procent, av doktorandnybörjarna utländska doktorandnybörjare. Jämfört med 2020 är det en ökning med 1 procentenhet.

Bland de 1 260 utländska doktorandnybörjarna 2021 var det vanligaste forskningsämnesområdet *naturvetenskap* med 460 utländska doktorandnybörjare. Efter *naturvetenskap* var det vanligast att läsa *teknik* samt med 310 utländska doktorandnybörjare. Inom dessa forskningsämnesområden var mer än hälften utländska doktorandnybörjare. Av de utländska doktorandnybörjarna var 47 procent kvinnor och 53 procent män.

Innehåll

Statistiken med kommentarer	5
Teckenförklaring	5
Doktorandnybörjare	5
Något färre doktorandnybörjare	5
Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjarna	6
Fyra av tio doktorandnybörjare är utländska	6
Flest doktorandnybörjare inom medicin och hälsovetenskap	8
Antalet doktorandnybörjare har minskat mer bland männen	9
Flest utländska doktorandnybörjare inom naturvetenskap	10
Fortsatt flest doktorandnybörjare vid Lunds universitet	11
Flest utländska doktorandnybörjare vid Uppsala universitet	12
Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjare över 40 år	13
Något högre medianålder bland kvinnliga doktorandnybörjare	13
Antalet antagna till studier mot licentiatexamen minskade något	14
Studiefinansiering: Sju av tio doktorandnybörjare hade doktorandanställning	15
Ökning av doktorandanställningar bland utländska doktorandnybörjare	17
Mindre vanligt med doktorandanställning inom medicin och hälsovetenskap	18
Hög andel anställda som doktorand vid Luleå tekniska universitet	20
Påbörjad forskarutbildning i årskullarna 1973–1991	21
Andelen som påbörjar forskarutbildning till och med 30 års ålder minskar	21
Doktorander	22
Antalet doktorander sannolikt oförändrat	22
Jämn könsfördelning bland doktoranderna	23
Drygt en tredjedel var utländska doktorander	23
Flest doktorander inom medicin och hälsovetenskap	24
Antalet doktorander har minskat mest inom lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	24
Stor minskning av män bland doktorander inom teknik	25
Flest doktorander vid Lunds universitet	26
Fler män än kvinnor bland doktoranderna var yngre än 30 år	27
Medianåldern bland doktorander var högre för kvinnor	27
Sex av tio doktorander studerade på heltid	28
Högst medelaktivitet inom medicin och hälsovetenskap	29
Högst medelaktivitet vid Handelshögskolan i Stockholm	29
Studiefinansiering: två tredjedelar av doktoranderna hade en doktorandanställning	30
Nästan 70 procent hade anställning som doktorand	30
Majoriteten av de utländska doktoranderna hade en doktorandanställning	31
Doktorandanställning vanligast inom naturvetenskap	32
Stor andel med doktorandanställning vid Luleå tekniska universitet	33

Examina	34
Ökat antal doktorsexamina och minskat antal licentiatexamina	34
Jämn könsfördelning bland dem som avlägger doktorsexamen	35
Fyra av tio doktorsexaminerade var utländska doktorander	35
Flest doktorsexamina inom medicin och hälsovetenskap	36
Liten ökning av antalet doktorsexamina inom samhällsvetenskap	36
Sju av tio doktorsexaminerade inom teknik var män	37
Andelen kvinnor med licentiatexamen under 40 procent	37
Hälften av de licentiatexaminerade var utländska doktorander	38
Antalet licentiatexamina inom teknik ökade något	38
Flest doktorsexamina vid Lunds universitet	39
Större andel kvinnor än män avlade examina efter 40 års ålder	40
Doktorsexaminerades medianålder var 34 år	40
Var sjätte doktorsexaminerad hade en tidigare licentiatexamen	41
Tidigare licentiatexamen vanligt inom teknik	41
Genomströmning	42
Andelen som avlägger doktorsexamen inom fem år har ökat	42
Andelen doktorander som tar en doktorsexamen inom åtta år ökar	43
Kvinnor och mäns examensfrekvens jämnas ut över tid	43
Hög examensfrekvens bland doktorandnybörjare inom naturvetenskap	44
Lika lång nettostudietid till doktorsexamen för kvinnor och män	45
Något längre bruttostudietid till licentiatexamen för kvinnor	46
Doktorander på utbildningar mot konstnärliga examina	47
Anknytande högskolor	48
En procent av alla doktorander finansierades av annan högskola	48
Forskarskolor för yrkesverksamma lärare	49
Kort om statistiken	51
<hr/>	
Statistikens ändamål och innehåll	51
Läsanvisning	51
Definitioner och förklaringar	53
Information om statistikens framställning	61
Information om statistikens kvalitet	61
Bestämmelser om utbildning på forskarnivå	62
Jämförbarhet över tiden	63
Annan statistik	64
In English	65
<hr/>	
Summary	65
List of terms	67

Statistiken med kommentarer

Den statistik om doktorander och examina på forskarnivå som redovisas i det här statistiska meddelandet beskriver antalet doktorandnybörjare, doktorander och examinerade 2021 samt antalsförändringar, i huvudsak under 2012–2021.

Redovisning görs efter kön, ålder, lärosäte, forskningsämnesområde, forskningsämnesgrupp, studiefinansiering, aktivitet, examen, genomströmning och geografiska områden.

Det är 17 universitet som har tillstånd att utfärda generella licentiat- och doktorsexamina. För högskolorna gäller från den 1 januari 2010 att de kan beviljas tillstånd att utfärda såväl generella som konstnärliga examina på forskarnivå inom ett område. 17 högskolor har beviljats tillstånd att utfärda examina på forskarnivå inom ett eller flera områden. För mer detaljerad information om högskolor med begränsat examenstillstånd se *Kort om statistiken: Examen på forskarnivå inom ett område*.

Bilagetabeller publiceras i en separat Excel-fil på publiceringssidan. Vid hänvisningar till bilagetabeller i det här SM:et avses den separata Excel-bilagan. För mer information om tabellbilagan se *Kort om statistiken*.

Teckenförklaring

–	Noll
0	Mindre än 0,5
..	Uppgift inte tillgänglig eller för osäker för att anges

Doktorandnybörjare

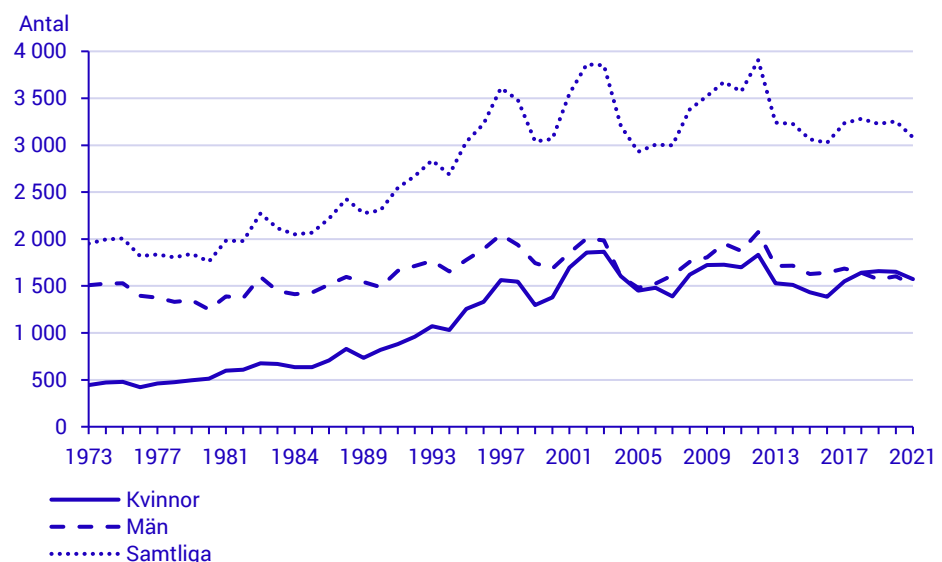
Även de som är antagna till studier mot licentiatexamen räknas in i gruppen doktorandnybörjare. Doktorandnybörjare blir doktoranden det kalenderhalvår hon eller han för första gången rapporteras med en aktivitet om minst 1 procent.

Något färre doktorandnybörjare

Antalet nybörjare bland doktoranderna var 3 100 år 2021, en minskning med 170 personer jämfört med föregående år. Antalet kvinnor var 80 färre än 2020 och antalet män var 90 färre än 2020.

Uppgifterna om doktorandnybörjare revideras varje år på grund av att det vid lärosätena sker en viss eftersläpning i rapporteringen. Antalet doktorandnybörjare 2020 har reviderats och cirka 160 har tillkommit vid efterrapportering. Det är mycket sannolikt att antalet för 2021 kommer att bli fler än 3 100.

Figur 1. Antal doktorandnybörjare kalenderåren 1973–2021 efter kön

Mellan 1973 och 1997 ökade antalet doktorandnybörjare från 1 950 till 3 610. I april 1998 förändrades reglerna om antagning till utbildning på forskarnivå med bland annat krav på finansiering för hela studietiden. Det ledde till en kraftig minskning av antalet doktorandnybörjare. Nedgången gällde inte alla forskningsämnesområden, utan det var framför allt inom *humaniora och konst* och *samhällsvetenskap* som antalet doktorandnybörjare minskade.

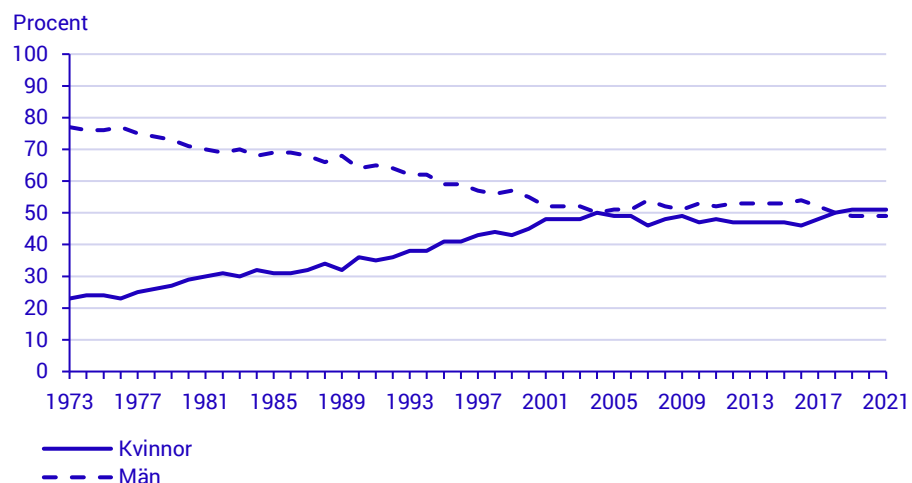
Perioden därefter, mellan 1999 och 2012, präglades av både upp- och nedgång bland doktorandnybörjarna – som minst 2 930 doktorandnybörjare 2005 och som mest 3 910 år 2012. Den stora nedgången efter åren 2002 och 2003 kan inte tydligt kopplas till en specifik förändring. En tolkning är att den hänger samman med en mer pressad ekonomisk situation vid lärosätena. Möjligen beror nedgången också på att lärosätena har omfördelat resurser från att anta nya doktorander till att anställa färdiga doktorer i någon form av postdoktoral meriteringsanställning.

Mellan 2012 och 2013 minskade antalet doktorandnybörjare kraftigt. Det var både de svenska och de utländska doktorandnybörjarna som blev färre. En möjlig delförklaring till det minskade antalet utländska doktorandnybörjare är studieavgiftsreformen som har lett till att antalet inresande studenter på avancerad nivå har minskat. Eftersom det är en rekryteringsväg till forskarutbildningen kan studieavgiftsreformen ha påverkat antalet utländska doktorandnybörjare på forskarnivå. En annan delförklaring är att det 2012 antogs 200 doktorandnybörjare till forskarskolor för yrkesverksamma lärare, men någon sådan antagning skedde inte 2013. Mellan 2013 och 2016 fortsatte antalet doktorandnybörjare att minska. Efter en ökning av doktorandnybörjare 2017, var antalet doktorandnybörjare förhållandevis stabilt kring 3 200 åren 2018–2020. 2021 minskade antalet preliminärt men förväntad efterrapportering kommer sannolikt ge ett definitivt antal på samma nivå som de föregående åren.

Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjarna

År 2021 var 51 procent av doktorandnybörjarna kvinnor och 49 procent män. Det var samma andelar som de två föregående åren när andelen kvinnor bland doktorandnybörjarna passerade andelen män.

Figur 2. Andel kvinnor och män bland doktorandnybörjare kalenderåren 1973–2021

Fyra av tio doktorandnybörjare är utländska

Uppgifter om utländska doktorandnybörjare finns från och med 1997. Antalet har blivit fler över tiden och påverkar den nationella bilden av såväl doktorandnybörjare som doktorander och examina på forskarnivå.

Med utländska doktorandnybörjare avses personer från andra länder som är antagna till och bedriver utbildning på forskarnivå i Sverige. De har alltså kommit

till Sverige i syfte att genomgå en forskarutbildning. Se avsnittet *Kort om statistiken* för fullständig redovisning av vilka som inkluderas i gruppen utländska doktorander.

År 2021 fanns det 1 260 utländska doktorandnybörjare och de utgjorde 41 procent av alla doktorandnybörjare. Bland det totala antalet kvinnor var 37 procent, och bland det totala antalet män var 44 procent, utländska doktorandnybörjare.

Bland de utländska doktorandnybörjarna var 47 procent kvinnor och 53 procent män 2021. Kvinnornas andel av de utländska doktorandnybörjarna ökade med 2 procentenheter mellan 2020 och 2021.

Bland de svenska doktorandnybörjarna 2021 var 54 procent kvinnor och 46 procent män.

Tablå 1. Doktorandnybörjare och därav utländska doktorandnybörjare kalenderåren 2012–2021 efter kön

Inkluderar endast doktorandnybörjare under 65 år.

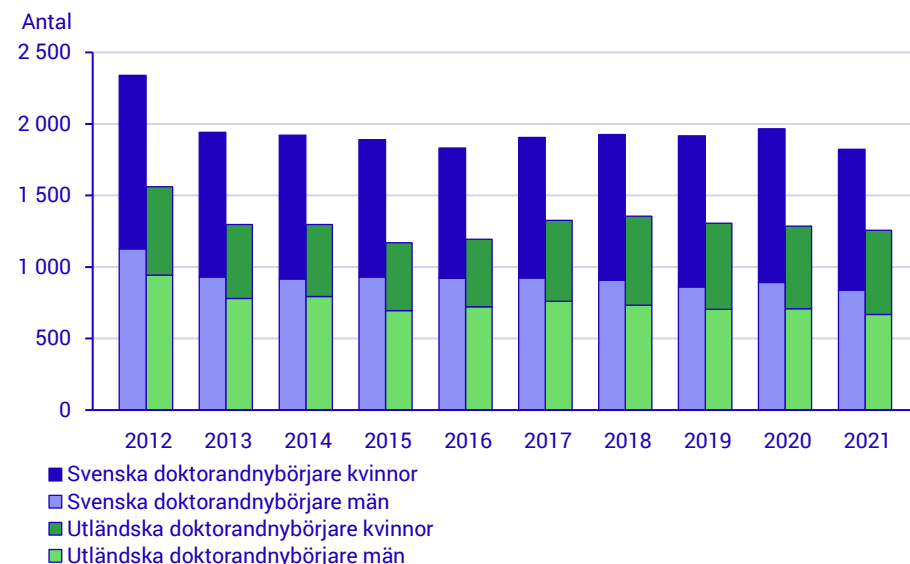
Kön	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Samtliga	3 900	3 240	3 220	3 060	3 030	3 230	3 280	3 220	3 250	3 080
Därav utl. nyb.	1 560	1 300	1 300	1 170	1 190	1 330	1 350	1 310	1 290	1 260
Andel (%) utl. nyb. av alla nyb.	40	40	40	38	39	41	41	41	40	41
Kvinnor	1 830	1 530	1 510	1 430	1 380	1 550	1 640	1 660	1 650	1 570
Därav utl. nyb.	620	520	500	470	470	570	620	600	580	590
Andel (%) utl. nyb. av alla nyb.	34	34	33	33	34	37	38	36	35	37
Män	2 070	1 710	1 710	1 630	1 640	1 680	1 640	1 570	1 600	1 510
Därav utl. nyb.	940	780	790	700	720	760	730	700	710	670
Andel (%) utl. nyb. av alla nyb.	46	46	46	43	44	45	45	45	44	44

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Mellan 2012 och 2013 minskade det totala antalet utländska doktorandnybörjare med 270 och har sedan legat på en lägre nivå. Även de svenska doktorandnybörjarna blev färre. Minskningen bör i stor uträkning kunna förklaras av studieavgiftsreformen, vars konsekvenser beskrevs tidigare i avsnittet.

Figur 3. Antal kvinnor och män bland de svenska respektive utländska doktorandnybörjarna kalenderåren 2012–2021 efter kön

Inkluderar endast doktorandnybörjare under 65 år.

Flest doktorandnybörjare inom medicin och hälsovetenskap

Ungefär 1 100 av de 3 100 doktorandnybörjarna 2021 studerade inom *medicin och hälsovetenskap* vilket var det forskningsämnesområde som hade flest doktorandnybörjare. *Medicin och hälsovetenskap* var också det forskningsämnesområde som var i särklass vanligast bland kvinnorna med 670 doktorandnybörjare 2021. Bland män var det lika många doktorandnybörjare inom *medicin och hälsovetenskap* som inom *naturvetenskap* (430). Jämfört med 2020 var antalet doktorandnybörjare, preliminärt, oförändrat inom *teknik* samt *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* och minskade inom de andra forskningsämnesområdena.

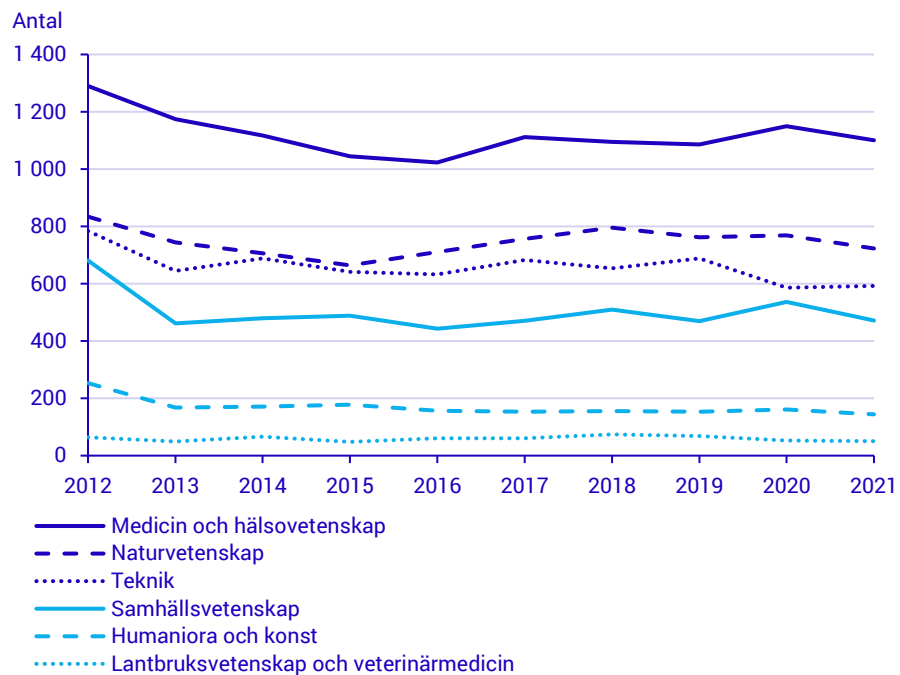
Tablå 2. Doktorandnybörjare kalenderåren 2020 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2020			2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	3 250	1 650	1 600	3 080	1 570	1 510
Naturvetenskap	770	300	470	720	290	430
Teknik	590	210	380	590	210	380
Medicin och hälsovetenskap	1 150	690	460	1 100	670	430
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	50	30	20	50	30	20
Samhällsvetenskap	540	330	210	470	280	190
Humaniora och konst	160	90	70	140	90	60

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Jämfört med tio år tidigare har antalet doktorandnybörjare minskat inom alla forskningsämnesområden. Inom *samhällsvetenskap* skedde en stor minskning mellan 2012 och 2013 när antalet minskade från 680 till 460 doktorandnybörjare.

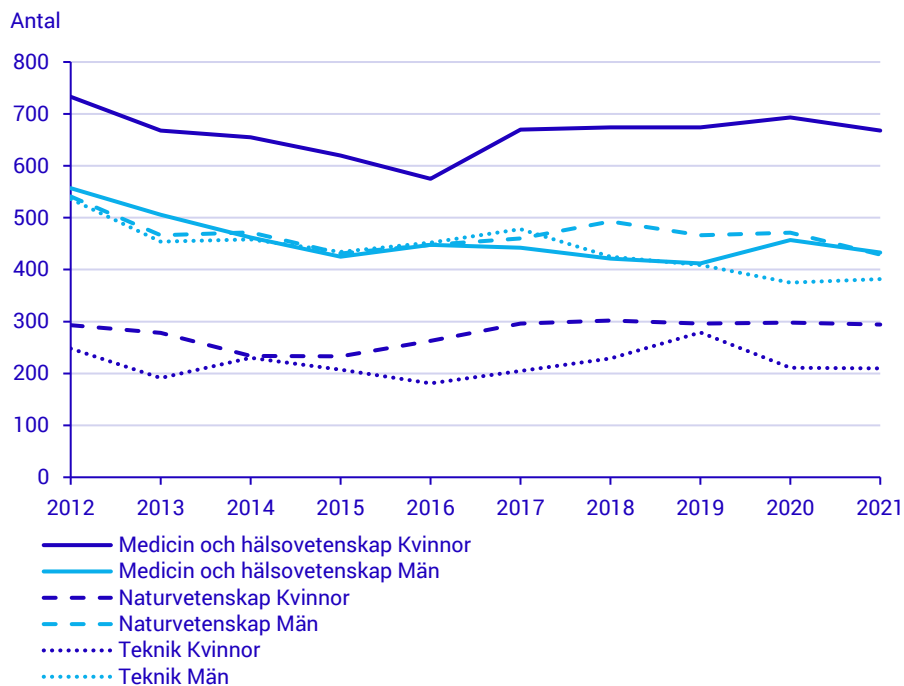
Figur 4. Antal doktorandnybörjare kalenderåren 2012–2021 efter forskningsämnesområde
Samtliga

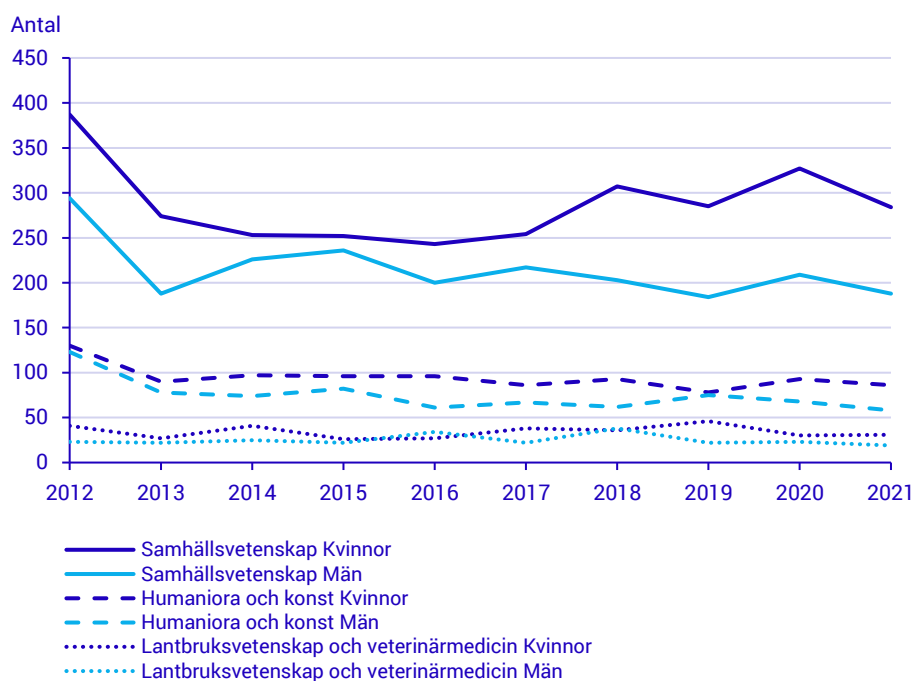
Antalet doktorandnybörjare har minskat mer bland männen

Under den senaste tioårsperioden minskade antalet doktorandnybörjare inom samtliga forskningsämnesområden. Antalet kvinnor inom *naturvetenskap* var lika stort 2012 som 2021. I övrigt var det genomgående minskningar både bland kvinnor och män. Med undantag av *lantbruksvetenskap* och *veterinärmedicin* var minskningen procentuellt större bland män än bland kvinnor.

Figur 5. Antal doktorandnybörjare kalenderåren 2012–2021 efter forskningsämnesområdena medicin och hälsovetenskap, naturvetenskap och teknik fördelat efter kön

Figur 6. Antal doktorandnybörjare kalenderåren 2012–2021 efter forskningsämnesområdena samhällsvetenskap, humaniora och konst samt lantbruksvetenskap och veterinärmedicin fördelat efter kön

Flest utländska doktorandnybörjare inom naturvetenskap

Av de 1 260 utländska doktorandnybörjarna 2021 studerade flest inom forskningsämnesområdet *naturvetenskap* med 460. Inom *teknik* var antalet 310. Det tredje vanligaste forskningsämnesområdet var *medicin och hälsovetenskap* med 260 utländska doktorandnybörjare. Inom *naturvetenskap* och *teknik* var mer än hälften av samtliga doktorandnybörjare utländska doktorander.

Tablå 3. Antal utländska doktorandnybörjare och deras andel av samtliga doktorandnybörjare kalenderåret 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Inkluderar endast utländska doktorandnybörjare under 65 år.

Forskningsämnesområde	Antal utländska doktorandnybörjare			Andel (%) utländska nybörjare av samtliga doktorandnybörjare		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Totalt	1 260	590	670	41	37	44
Naturvetenskap	460	200	270	64	67	62
Teknik	310	110	200	53	54	52
Medicin och hälsovetenskap	260	150	110	24	23	25
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	20	10	10	32	26	42
Samhällsvetenskap	160	90	70	33	31	36
Humaniora och konst	50	30	20	36	34	39

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

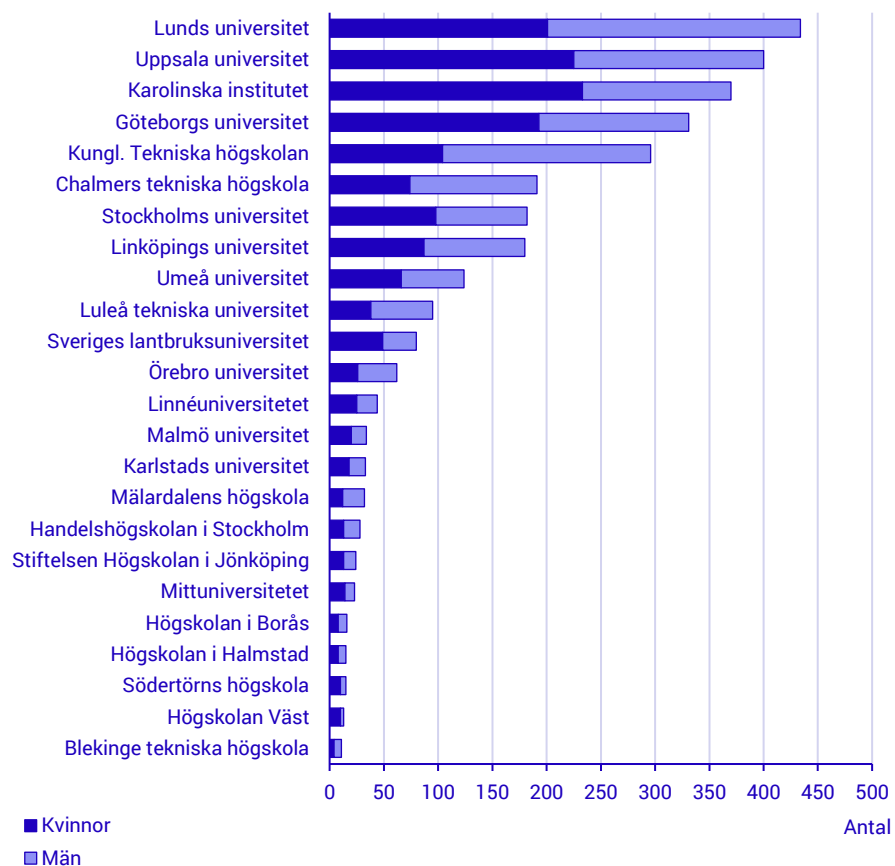
Fortsatt flest doktorandnybörjare vid Lunds universitet

Det fanns doktorandnybörjare vid 33 av 34 lärosäten med examenstillstånd på forskarnivå 2021. Undantaget var Ersta Sköndal Bräcke högskola. Antalet doktorandnybörjare var högst vid Lunds universitet med 430. Fler än 300 doktorandnybörjare hade även Uppsala universitet med 400, Karolinska institutet med 370 och Göteborgs universitet med 330. Antalet doktorandnybörjare ökade mest vid Uppsala universitet med 40 fler. Vid Umeå universitet minskade antalet mest, med 70 färre doktorandnybörjare.

Könsfördelningen bland doktorandnybörjarna varierar mellan lärosätena. Variationen beror bland annat på ojämn könsfördelning inom vissa forskningsområden. Det innebär att vid lärosäten där *teknik* dominerar, som vid Kungl. Tekniska högskolan och Chalmers tekniska högskola, var en stor andel män år 2021, 65 respektive 61 procent.

Figur 7. Antal doktorandnybörjare kalenderåret 2021 efter lärosäte och kön

Endast lärosäten med minst 10 nybörjare redovisas.

Uppgifter om antalet doktorandnybörjare per lärosäte redovisas i bilageta-bell 4 i separat tabellbilaga. För mer information om tabellbilagan se Kort om statistiken.

Flest utländska doktorandnybörjare vid Uppsala universitet

Det fanns flest utländska doktorandnybörjare, 190, vid Uppsala universitet 2021. Även vid Kungl. Tekniska högskolan, Lunds universitet, Karolinska institutet och Göteborgs universitet fanns fler än 100 utländska doktorandnybörjare. Det största antalet kvinnor bland utländska doktorandnybörjade fanns vid Uppsala universitet med 100. Flest män, fanns vid Kungl. Tekniska högskolan med 120.

Den största andelen utländska doktorandnybörjare, 71 procent, fanns vid Stockholms konstnärliga högskola. Vid Blekinge tekniska högskola var 64 procent av samtliga doktorandnybörjare utländska.

Tablå 4. Antal utländska doktorandnybörjare och deras andel av samtliga doktorandnybörjare kalenderåret 2021 efter lärosäte och kön

Inkluderar endast utländska doktorandnybörjare under 65 år. Uppgifterna är sorterade efter andel utländska doktorandnybörjare. Ingen redovisning görs om antalet utländska doktorandnybörjare för det ena könet understiger 5. Högskolor som har färre än 5 utländska doktorandnybörjare ingår inte i tabblån.

Lärosäte	Antal utländska doktorandnybörjare			Andel (%) utländska nybörjare av samtliga doktorandnybörjare		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Totalt	1 260	590	670	41	37	44
Stockholms konstnärliga högskola	10	71
Blekinge tekniska högskola	10	64
Handelshögskolan i Stockholm	20	10	10	61	62	60
Luleå tekniska universitet	60	20	30	60	63	58
Kungl. Tekniska högskolan	170	50	120	58	51	63
Mälardalens högskola	20	10	10	53	58	50
Stockholms universitet	100	40	50	53	45	62
Chalmers tekniska högskola	100	40	60	51	57	47
Högskolan i Borås	10	50
Högskolan i Halmstad	10	47
Uppsala universitet	190	100	80	47	45	48
Karlstads universitet	20	10	10	45	39	53
Sveriges lantbruksuniversitet	40	20	20	44	41	48
Linnéuniversitetet	20	10	10	41	32	53
Karolinska institutet	130	70	50	34	31	39
Lunds universitet	150	60	90	34	31	36
Linköpings universitet	60	30	30	31	31	31
Göteborgs universitet	100	60	40	31	31	30
Mittuniversitetet	10	30
Örebro universitet	20	10	10	29	23	33
Umeå universitet	30	20	20	27	24	31
Malmö universitet	10	24	20	29
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	10	22	31	10

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

De flesta av de utländska doktorandnybörjarna 2021 kom från Europa eller Asien. Det enskilt vanligaste landet var Kina med 180 doktorandnybörjare. Fler än 50 utländska doktorandnybörjare hade även Indien med 110, Iran med 100, Tyskland med 80 och Italien med 60. Se även bilagetabell 19 i separat tabellbilaga som innehåller ytterligare uppgifter om land och kön bland utländska doktorandnybörjare. Det saknades uppgift om land för 11 procent av doktorandnybörjarna och de redovisas i kategorin okänt geografiskt område. De flesta av dem kommer troligen från Norden och EU.

Tablå 5. Antal utländska doktorandnybörjare kalenderåren 2012 och 2021 efter geografiskt område och kön

Inkluderar endast utländska doktorandnybörjare under 65 år.

Ingen redovisning görs där antalet utländska doktorandnybörjare understiger 5.

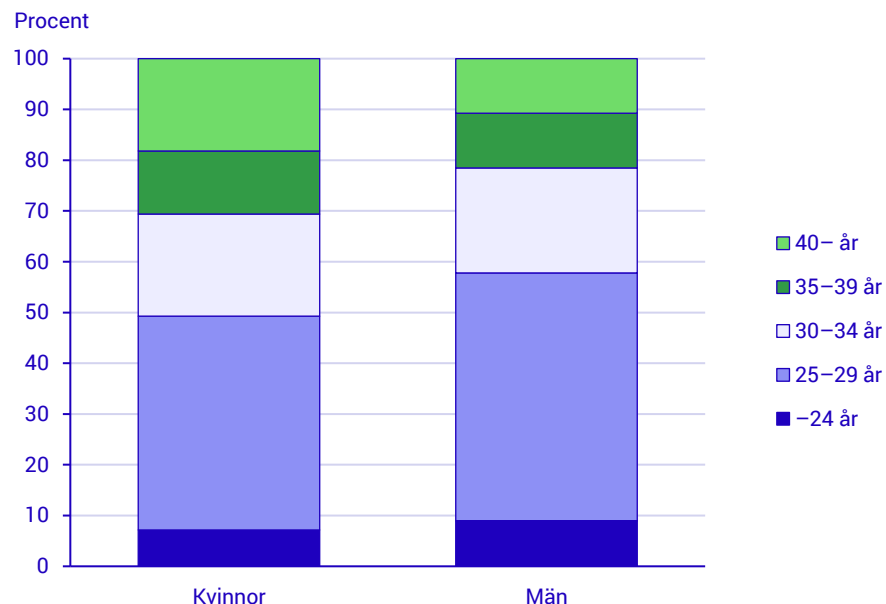
Geografiskt område	2012			2021		
	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män
Samtliga	1 560	620	940	1 260	590	670
Europa	510	230	280	430	220	210
Asien	710	270	440	510	230	270
Sydamerika	40	20	30	50	20	30
Nordamerika	50	20	40	60	30	30
Afrika	100	20	80	60	20	40
Oceanien	10	10
Okänt	140	60	80	140	60	80

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Fler kvinnor än män bland doktorandnybörjare över 40 år

År 2021 var det vanligast att doktorandnybörjarna var mellan 25–29 år. 42 procent av kvinnorna och 49 procent av männen fanns i det åldersintervallet. Andelen doktorandnybörjare som var 40 år eller äldre var 18 procent bland kvinnorna och 11 procent bland männen.

Figur 8. Åldersfördelning bland doktorandnybörjare kalenderåret 2021 efter kön

Något högre medianålder bland kvinnliga doktorandnybörjare

Medianåldern för doktorandnybörjare 2021 var 29 år. Kvinnornas medianålder var 30 år och männens var 28 år. Jämfört med tio år tidigare är medianåldern oförändrad för kvinnor och ett år lägre för män.

Medianåldern varierar mellan olika forskningsämnesområden. År 2021 var doktorandnybörjarnas medianålder högst inom *medicin och hälsovetenskap* med 33 år. De yngsta doktorandnybörjarna fanns inom *teknik och naturvetenskap* där medianåldern var 27 år.

Tablå 6. Medianålder för doktorandnybörjare kalenderåren 2012 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2012			2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	29	30	29	29	30	28
Naturvetenskap	27	27	27	27	27	27
Teknik	28	28	28	27	27	27
Medicin och hälsovetenskap	32	32	30	33	33	32
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	31	31	30	30	30	29
Samhällsvetenskap	32	33	31	31	32	29
Humaniora och konst	31	32	31	30	30	31

Antalet antagna till studier mot licentiatexamen minskade något

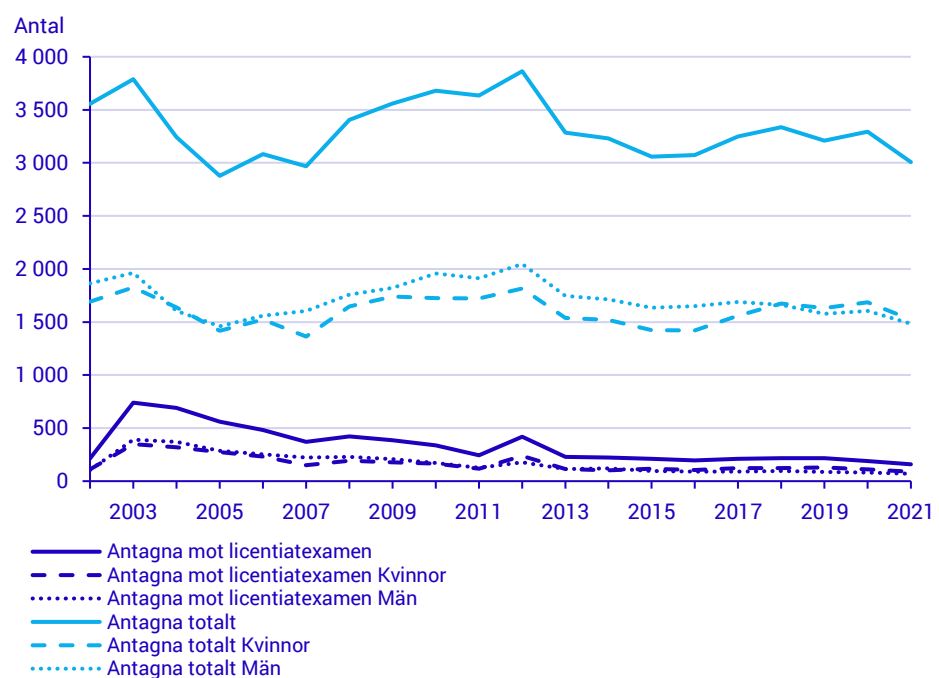
Från och med våren 2002 har det varit möjligt för lärosätena att anta doktorander till studier som leder fram till licentiatexamen. Det är också möjligt för doktorander som är antagna till studier mot doktorsexamen att avsluta med en licentiatexamen och den möjligheten har funnits både före och efter 2002.

År 2021 var det 180 som för första gången antogs till studier mot licentiatexamen. År 2003 fanns flest antagna, 740. Jämfört med 2003 har antalet 2021 minskat med cirka 580.

Ökningen 2012 kan förklaras av regeringens satsning på forskarskolor för yrkesverksamma lärare när 200 lärare antogs. Utbildningen skulle leda fram till en licentiatexamen. Liknande satsningar gjordes även 2008, 2014 och 2018 vilka inte ledde till någon större ökning av det totala antalet antagna mot licentiatexamen.

Figur 9. Antal för första gången antagna till studier mot licentiatexamen samt det totala antalet för första gången antagna till utbildning på forskarnivå kalenderåren 2002–2021

Ett fåtal för första gången antagna till licentiatexamen kan ha en tidigare antagning mot doktorsexamen och ingår då inte i det totala antalet för första gången antagna samma år.

Av de 160 för första gången antagna mot licentiatexamen 2021 fanns flest vid Kungl. Tekniska högskolan, drygt 20. Följande lärosäten hade 10 eller fler doktorander för första gången antagna till licentiatexamen.

- Linköpings universitet
- Sveriges lantbruksuniversitet
- Stiftelsen Högskolan i Jönköping
- Göteborgs universitet
- Mittuniversitetet

Studiefinansiering: Sju av tio doktorandnybörjare hade doktorandanställning

Det vanligaste sättet för doktorandnybörjare att finansiera utbildningen på forskarnivå var genom anställning som doktorand. År 2021 hade 70 procent av doktorandnybörjarna den försörjningen. Anställning som doktorand har blivit allt vanligare bland doktorandnybörjarna under de senaste åren. En viktig förklaring är att först avvecklade lärosäten utbildningsbidraget till förmån för doktorandanställning. År 2017 avskaffade regeringen utbildningsbidraget helt för doktorandnybörjare. Antalet doktorandnybörjare med doktorandanställning har ökat successivt från 47 procent 2012 till 70 procent 2021.

År 2021 finansierade 25 procent av doktorandnybörjarna sina forskarstudier med en anställning utanför högskolan med anknytning till utbildningen. Det var doktorander med en anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal, företagsdoktorander och annan anställning utanför högskolan.

Det var 72 procent som var finansierade av lärosätet via doktorandanställning eller annan anställning.

Tablå 7. Andel doktorandnybörjare kalenderåren 2012, 2020 och 2021 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på antalet individer

Doktorandnybörjare kan under året ha mer än en finansieringstyp, vilket innebär att radsummorna kan bli större än 100 procent.

År	Studiefinansiering i procent								
	Kön	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Utbildningsbidrag	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk. anknytning	Stipendier	Övrigt
2021		70	2	0	6	15	4	4	2
	Kvinnor	69	2	0	5	17	6	4	1
	Män	71	2	0	7	13	3	5	2
2020		70	3	0	5	14	5	4	2
	Kvinnor	69	2	0	4	16	6	3	2
	Män	72	3	0	6	12	4	4	1
2012		47	7	18	4	9	10	8	6
	Kvinnor	44	7	18	3	10	13	8	7
	Män	49	7	18	5	8	7	8	6

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandnybörjarens aktivitets- och finansieringsgrad) var det 75 procent av doktorandnybörjarna som hade en anställning som doktorand under 2021. Det var 5 procentenheter högre än när beräkningen baseras på antalet personer (se föregående tablå). År 2012 var motsvarande andel 49 procent. Det var lika stor andel kvinnor och män som hade en anställning som doktorand under 2021.

Under den senaste tioårsperioden har andelen doktorandnybörjare med utbildningsbidrag minskat från 18 procent 2012 till att enbart ett fåtal doktorandnybörjare har den finansieringstypen 2021.

Tablå 8. Andel doktorandnybörjare kalenderåren 2012, 2020 och 2021 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorandnybörjare kan under året ha mer än en finansieringstyp.

År	Studiefinansiering i procent, heltidsekvivalenter								
	Kön	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Utbildningsbidrag	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
2021		75	1	0	6	9	3	5	1
Kvinnor		75	2	0	4	10	4	4	1
Män		75	1	0	7	8	2	5	1
2020		75	2	0	5	8	4	4	1
Kvinnor		75	2	0	4	9	5	4	1
Män		76	2	0	5	7	3	5	1
2012		49	3	18	4	4	9	8	3
Kvinnor		48	3	18	3	4	12	8	4
Män		51	3	19	4	4	7	9	3

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Ökning av doktorandanställningar bland utländska doktorandnybörjare

Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandnybörjarens aktivitets- och finansieringsgrad) var det 83 procent av de utländska doktorandnybörjarna som hade en anställning som doktorand 2021. Jämfört med 2012 har den andelen ökat med 33 procentenheter. En viktig förklaring till den kraftiga ökningen är att lärosätena successivt har avskaffat utbildningsbidraget och erbjudit doktorandnybörjarna anställning som doktorand istället. Det är en högre andel av de utländska doktorandnybörjarna som har en doktorandanställning än bland de svenska doktoranderna, både bland kvinnor och män.

Stipendier är vanligare bland utländska doktorandnybörjare än bland de svenska. Den andel av de utländska doktorandnybörjarna som har sin studiefinansiering via stipendier minskade dock med 8 procentenheter mellan 2012 och 2021, från 16 till 8 procent.

Tablå 9. Andel utländska doktorandnybörjare kalenderåren 2012, 2020 och 2021 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorandnybörjare kan under året ha mer än en finansieringstyp. Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper. Inkluderar endast utländska doktorandnybörjare under 65 år.

År	Studiefinansiering i procent, heltidsekvivalenter								
	Kön	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Utbildningsbidrag	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk. anknäring	Stipendier	Övrigt
2021		83	2	0	4	1	2	8	1
	Kvinnor	85	2	0	3	1	1	8	1
	Män	82	2	0	5	1	2	8	0
2020		83	3	0	3	1	2	7	0
	Kvinnor	84	2	0	3	0	2	7	0
	Män	82	3	0	4	1	2	7	0
2012		50	3	21	2	1	3	16	4
	Kvinnor	48	3	23	2	1	2	16	5
	Män	51	3	21	2	1	3	16	3

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Mindre vanligt med doktorandanställning inom medicin och hälsovetenskap

Inom fem av sex forskningsämnesområden hade majoriteten av doktorandnybörjarna 2021 anställning som doktorand. Inom *medicin och hälsovetenskap* hade endast 44 procent anställning som doktorand. Där hade istället 41 procent anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal, vilket är en följd av att många kombinerar sin utbildning på forskarnivå med en anställning inom hälso- och sjukvård.

Företagsdoktorander var vanligast förekommande inom *teknik* där 14 procent av doktorandnybörjarna finansierade sina studier på det viset.

Tablå 10. Andel doktorandnybörjare kalenderåret 2021 efter finansieringstyp samt forskningsämnesområde och kön. Procent, baserat på antalet individer

Doktorandnybörjare kan under året ha mer än en finansieringstyp, vilket innebär att radsummorna kan bli större än 100 procent.

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Kön	Studiefinansiering i procent 2021							
	Forskingsämnesområde	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
Samtliga		70	2	6	15	4	4	2
	Naturvetenskap	91	2	6	–	1	1	0
	Teknik	81	2	14	0	2	3	1
	Medicin och hälsovetenskap	44	3	3	41	7	6	4
	Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	78	6	10	–	4	4	–
	Samhällsvetenskap	77	1	4	0	8	10	0
	Humaniora och konst	94	1	–	–	2	2	1
Kvinnor		69	2	5	17	6	4	1
	Naturvetenskap	92	2	5	–	0	0	–
	Teknik	84	1	12	–	2	2	1
	Medicin och hälsovetenskap	46	3	3	39	7	5	2
	Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	77	6	13	–	–	6	–
	Samhällsvetenskap	79	2	3	0	11	7	0
	Humaniora och konst	94	1	–	–	3	1	1
Män		71	2	7	13	3	5	2
	Naturvetenskap	90	1	7	–	1	1	0
	Teknik	79	2	15	0	2	3	–
	Medicin och hälsovetenskap	40	3	3	45	6	6	6
	Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	79	5	5	–	11	–	–
	Samhällsvetenskap	74	1	5	–	5	15	1
	Humaniora och konst	93	2	–	–	–	3	2

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandnybörjarens aktivitets- och finansieringsgrad) hade fler av doktorandnybörjarna anställning som doktorand än när redovisningen av finansieringstyperna baseras på antalet individer. Störst andel nybörjare med doktorandanställning fanns inom *humaniora och konst* där 93 procent av kvinnorna och 91 procent av männen hade en doktorandanställning. Lägst andel fanns inom *medicin och hälsovetenskap* där 56 procent av kvinnorna och 49 procent av männen hade en anställning som doktorand.

Tablå 11. Andel doktorandnybörjare kalenderåret 2021 efter finansieringstyp samt forskningsämnesområde och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorandnybörjare kan under året ha mer än en finansieringstyp.

Kön	Studiefinansiering i procent 2021, heltidsekvivalenter							
	Forskningsämnesområde	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
Samtliga		75	1	6	9	3	5	1
Naturvetenskap		90	1	6	–	1	1	0
Teknik		82	1	13	0	1	3	0
Medicin och hälsovetenskap		53	2	3	31	5	5	2
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		80	3	10	–	3	4	–
Samhällsvetenskap		78	0	3	0	5	13	0
Humaniora och konst		92	2	–	–	1	3	2
Kvinnor		75	2	4	10	4	4	1
Naturvetenskap		93	1	5	–	0	0	–
Teknik		85	0	10	–	2	2	1
Medicin och hälsovetenskap		56	2	3	28	5	5	1
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		79	3	11	–	–	6	–
Samhällsvetenskap		81	1	2	0	6	9	0
Humaniora och konst		93	2	–	–	2	2	2
Män		75	1	7	8	2	5	1
Naturvetenskap		88	1	7	–	1	1	0
Teknik		80	2	14	0	1	3	–
Medicin och hälsovetenskap		49	2	3	35	4	4	3
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		82	3	9	–	7	–	–
Samhällsvetenskap		74	0	5	–	3	18	0
Humaniora och konst		91	2	–	–	–	5	2

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Hög andel anställda som doktorand vid Luleå tekniska universitet

För lärosäten med minst 50 eller fler doktorandnybörjare var andelen med en anställning som doktorand störst vid Luleå tekniska universitet, där 91 procent hade en doktorandanställning. Det fanns mindre lärosäten med en större andel med doktorandanställning. Se bilagetabell 5 i separat tabellbilaga

Vid Handelshögskolan i Stockholm finansierade 86 procent av doktorandnybörjarna 2021 sina studier med stipendier. Där fanns 28 doktorandnybörjare. Se bilagetabell 5.

Tablå 12. Andel doktorandnybörjare kalenderåret 2021 efter finansieringstyp och lärosäte. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorandnybörjare kan under året ha mer än en finansieringstyp.

Kön	Studiefinansiering i procent 2021, heltidsekvivalenter							
	Lärosäte ¹	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
Samtliga		75	1	6	9	3	5	1
Uppsala universitet		85	3	2	6	1	2	0
Lunds universitet		77	1	5	10	3	4	1
Göteborgs universitet		70	2	3	18	6	1	–
Stockholms universitet		89	–	1	–	0	8	1
Umeå universitet		73	3	1	16	3	3	1
Linköpings universitet		67	2	5	12	7	1	6
Karolinska institutet		52	1	3	32	2	9	1
Kungl. Tekniska högskolan		87	0	8	–	1	4	–
Chalmers tekniska högskola		85	–	13	–	2	–	1
Luleå tekniska universitet		91	2	6	1	0	–	–
Sveriges lantbruksuniversitet		89	2	4	–	2	2	–
Örebro universitet		61	2	5	26	2	2	–
Kvinnor		75	2	4	10	4	4	1
Uppsala universitet		86	3	1	7	1	2	–
Lunds universitet		75	2	5	12	3	3	0
Göteborgs universitet		70	2	1	18	7	2	–
Stockholms universitet		92	–	–	–	–	6	1
Umeå universitet		80	2	2	9	4	3	1
Linköpings universitet		69	2	3	12	8	2	4
Karolinska institutet		52	1	3	30	2	10	1
Kungl. Tekniska högskolan		90	–	6	–	2	2	–
Chalmers tekniska högskola		82	–	12	–	4	–	2
Luleå tekniska universitet		95	–	5	–	–	–	–
Sveriges lantbruksuniversitet		87	2	7	–	–	4	–
Örebro universitet		39	1	–	43	7	5	–
Män		75	1	7	8	2	5	1
Uppsala universitet		83	4	3	6	1	3	1
Lunds universitet		77	0	6	8	2	5	1
Göteborgs universitet		70	2	5	19	4	0	–
Stockholms universitet		86	–	2	–	1	11	0
Umeå universitet		65	3	–	25	2	4	1
Linköpings universitet		65	1	7	12	6	–	8
Karolinska institutet		50	1	3	35	2	8	1
Kungl. Tekniska högskolan		86	0	9	–	–	6	–
Chalmers tekniska högskola		86	–	13	–	1	–	–
Luleå tekniska universitet		88	3	7	1	0	–	–
Sveriges lantbruksuniversitet		92	2	–	–	6	–	–
Örebro universitet		71	3	8	18	–	–	–

¹ Endast lärosäten med fler än 50 doktorandnybörjare kalenderåret 2021 ingår i tabellen. Totalsummorna avser däremot samtliga lärosäten med doktorandnybörjare kalenderåret 2021.

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Påbörjad forskarutbildning i årskullarna 1973–1991

I det här avsnittet redovisas uppgifter om hur stor andel i olika födelsekullar som har påbörjat högskolestudier på forskarnivå i Sverige senast det år de fyllde 30. För att ingå i populationen ska man ha varit folkbokförd både vid 12 och 25 års ålder. Den senaste födelsekullen som har uppnått 30 år och som presenteras i det här avsnittet är födda 1991.

Andelen som påbörjar forskarutbildning till och med 30 års ålder minskar

De årskullar som har påbörjat forskarutbildningen senast vid 30 års ålder och som ingår i den här redovisningen föddes 1973–1991. Andelen var störst, 1,6 procent, för årskullarna födda 1975–1978. I senare årskullar har andelen minskat och var 0,6 procent i årskullen 1991. Andelen med påbörjad forskarutbildning var större för männen än för kvinnorna i de äldre årskullarna, men var ungefär lika stor för båda könen i årskullar födda 1980–1985 och större för män de fem senaste åren. I årskullen som senast fyllde 30 år var det 0,5 procent av kvinnorna och 0,7 procent av männen som påbörjat en forskarutbildning.

Tablå 13. Påbörjad forskarutbildning vid 30 års ålder för årskullar födda 1973–1991 efter kön. Procent

Födelseår	Andel i procent		
	Samtliga	Kvinnor	Män
1973	1,5	1,3	1,6
1974	1,5	1,4	1,5
1975	1,6	1,5	1,7
1976	1,6	1,5	1,7
1977	1,6	1,5	1,6
1978	1,6	1,5	1,7
1979	1,5	1,5	1,4
1980	1,3	1,3	1,3
1981	1,3	1,3	1,3
1982	1,2	1,2	1,2
1983	1,1	1,1	1,1
1984	1,1	1,0	1,1
1985	1,0	1,0	1,0
1986	0,8	0,7	0,9
1987	0,8	0,7	0,8
1988	0,7	0,6	0,8
1989	0,7	0,6	0,7
1990	0,6	0,5	0,7
1991	0,6	0,5	0,7

Doktorander

Här övergår rapporten till att handla om den totala doktorandpopulationen. I den ingår studerande och antagna till licentiatexamen såväl som doktorsexamen. Med doktorander avses här endast de som var aktiva, det vill säga de som hade minst 1 procents aktivitet.

Doktorandnybörjarna som beskrevs i föregående avsnitt är en delmängd av doktorandpopulationen och ingår följaktligen i all redovisning som avser doktorander.

Doktorander redovisas för hösten (andra kalenderhalvåret), till skillnad från doktorandnybörjare och examinerade som redovisas per kalenderår. Anledningen till att doktorander redovisas för hösten är att antalet doktorander som är aktiva samtidigt överskattas om de mäts per år. Under ett år finns både ett inflöde (doktorandnybörjare) och ett utflöde (examinerade) av doktorander.

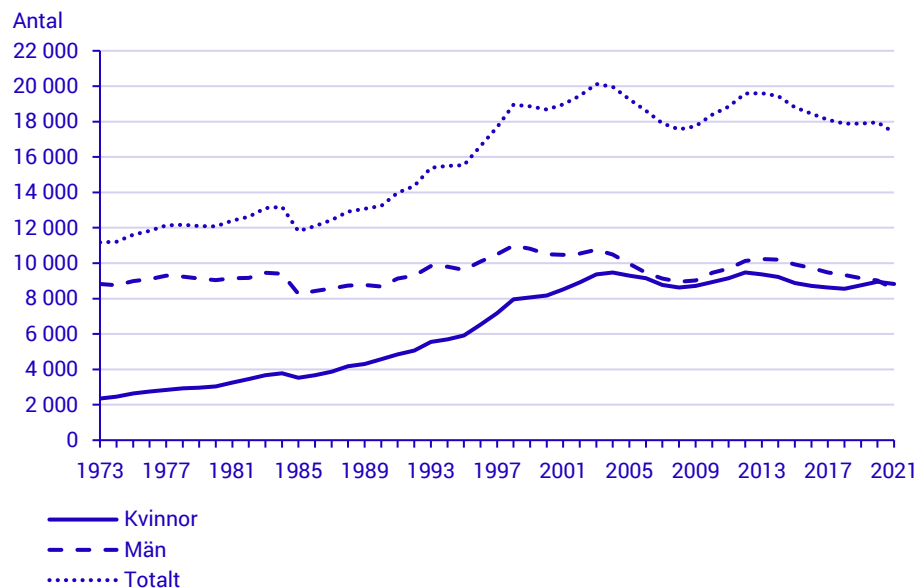
Antalet doktorander sannolikt oförändrat

Under hösten 2021 var antalet aktiva doktorander 17 370, varav 8 830 kvinnor och 8 540 män. Preliminärt minskade antalet kvinnor med 110 och antalet män med 480 jämfört med hösten 2020.

Uppgifterna om doktoranderna kommer att revideras på grund av att det vid lärosätena sker en viss eftersläpning i rapporteringen. När antalet doktorander för hösten 2020 reviderades tillkom 820 personer vid efterrapporteringen. Sannolikt är antalet doktorander 2021 ungefär detsamma som 2020.

Figur 10. Antal doktorander hösten 1973–2021 efter kön

Statistiken lades om från och med höstterminen 1985. Det var flera ändringar som ledde till att antalet aktiva doktorander blev färre. En förändring var att doktorander räknades som aktiva doktorander med en aktivitet om minst 1 procent eller mer jämfört med 10 procent före 1985.

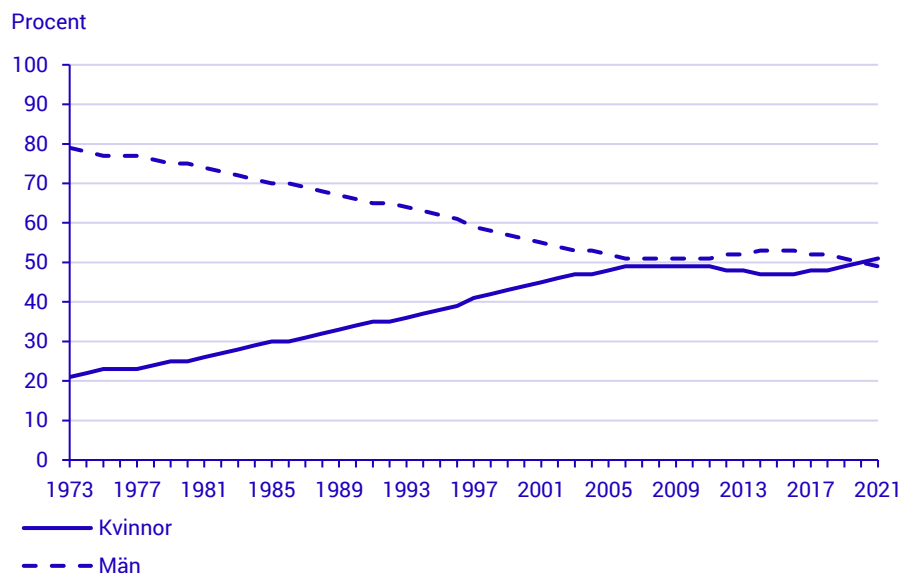
Under 1970-talet och första hälften av 1980-talet var tillväxten ungefär 2 000 doktorander per år. År 1985 gjordes en omläggning av forskarutbildningsstatistiken som medförde att antalet aktiva doktorander blev färre. Se *Information om statistikens kvalitet: jämförbarhet över tiden* för mer information. Från 1986 fram till 1998 ökade antalet doktorander årligen. Antalet doktorander var som flest under hösten 2003 med 20 120 men minskade därefter under några år. Efter hösten 2008 ökade antalet, följt av en minskning från och med hösten 2014.

Från hösten 1973 till hösten 2021 har antalet kvinnor bland doktoranderna ökat från 2 350 till 8 830. Antalet män är, preliminärt, i stort sett oförändrat. Förändringarna innebär att könsfördelningen idag är jämn bland doktoranderna.

Jämn könsfördelning bland doktoranderna

Hösten 2021 var 51 procent av doktoranderna kvinnor och 49 procent män. Kvinnornas andel bland doktoranderna ökade med 1 procentenhet jämfört med hösten 2020 och var för första gången större än andelen män. Från hösten 1973 till hösten 2021 har andelen kvinnor ökat från 21 procent till 51 procent.

Figur 11. Andel kvinnor och män bland doktoranderna hösten 1973–2021

Drygt en tredjedel var utländska doktorander

Det internationella inslaget är stort i utbildningen på forskarnivå. De utländska doktoranderna utgjorde 37 procent av samtliga doktorander hösten 2021. Uppgifter om utländska doktorander omfattar här endast doktorander under 65 år. Vid beräkning av andelen utländska doktorander av samtliga doktorander inkluderas endast doktorander under 65 år, vilket innebär att antalet är något lägre än tidigare redovisning över antalet doktorander.

De utländska doktoranderna var 6 300 hösten 2021. Antalet kvinnor var 2 870 och antalet män 3 440. Sedan hösten 2012 har antalet kvinnor ökat och antalet män minskat bland de utländska doktoranderna. De utländska doktoranderna utgjorde 37 procent av samtliga doktorander hösten 2021. Andelen utländska doktorander var 33 procent bland kvinnorna och 41 procent bland männen.

Tablå 14. Samtliga aktiva doktorander och därav utländska doktorander hösten 2012–2021 efter kön

Inkluderar endast doktorander under 65 år, vilket innebär att antalet är något lägre än i tidigare redovisning över antalet doktorandnybörjare.

Kön	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Samtliga	19 420	19 430	19 270	18 650	18 290	17 940	17 720	17 750	17 830	17 250
Därav utl. dokt.	6 120	6 440	6 660	6 610	6 530	6 430	6 430	6 450	6 500	6 300
Andel (%) utl. dokt. av alla dokt.	32	33	35	35	36	36	36	36	36	37
Kvinnor	9 390	9 290	9 160	8 810	8 650	8 540	8 480	8 680	8 880	8 790
Därav utl. dokt.	2 400	2 530	2 610	2 590	2 590	2 620	2 690	2 800	2 880	2 870
Andel (%) utl. dokt. av alla dokt.	26	27	28	29	30	31	32	32	32	33
Män	10 030	10 140	10 120	9 840	9 640	9 400	9 250	9 060	8 950	8 470
Därav utl. dokt.	3 720	3 910	4 050	4 020	3 950	3 820	3 740	3 660	3 620	3 440
Andel (%) utl. dokt. av alla dokt.	37	39	40	41	41	41	40	40	40	41

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Flest doktorander inom medicin och hälsovetenskap

Hösten 2021 fanns flest doktorander inom *medicin och hälsovetenskap*, 6 050 av de 17 370 doktoranderna studerade inom det forskningsämnesområdet. Lägst antal doktorander fanns inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*, med 300 doktorander.

Bland kvinnor var *medicin och hälsovetenskap* det vanligast förekommande forskningsämnesområdet med 3 700 doktorander.

Antalet män inom *medicin och hälsovetenskap* var 2 350. Det var lika många män som inom *naturvetenskap*. Antalet kvinnor inom *naturvetenskap* var 1 490.

Tablå 15. Doktorander hösten 2020 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

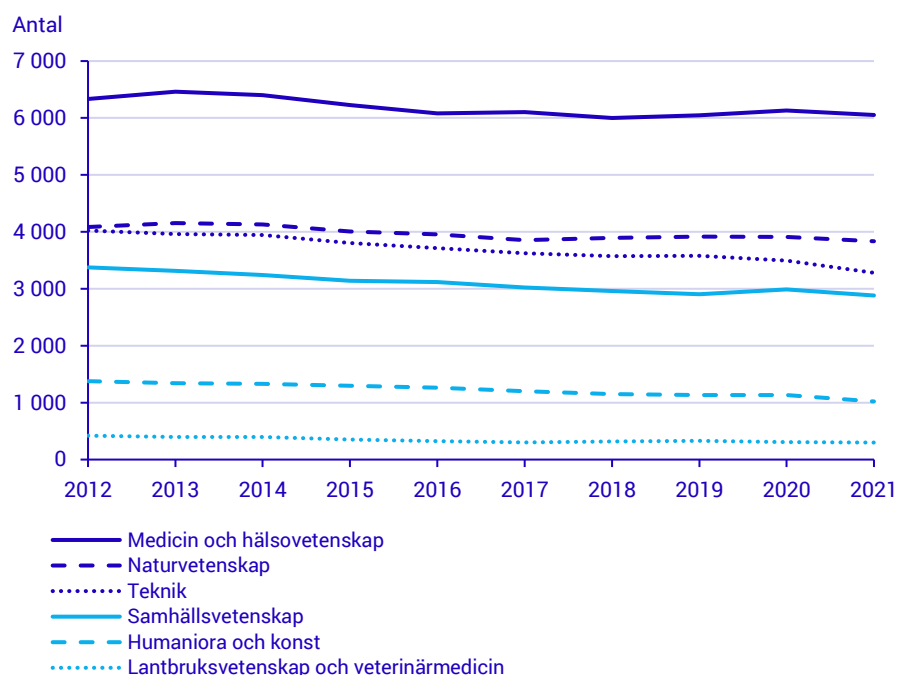
Forskningsämnesområde	Hösten 2020			Hösten 2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	17 960	8 940	9 020	17 370	8 830	8 540
Naturvetenskap	3 910	1 480	2 430	3 840	1 490	2 350
Teknik	3 500	1 210	2 280	3 280	1 180	2 110
Medicin och hälsovetenskap	6 130	3 700	2 430	6 050	3 700	2 350
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	310	180	130	300	180	120
Samhällsvetenskap	2 990	1 730	1 260	2 880	1 700	1 180
Humaniora och konst	1 130	640	490	1 020	590	430

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Antalet doktorander har minskat mest inom lantbruksvetenskap och veterinärmedicin

Antalet doktorander har minskat inom samtliga forskningsämnesområden under den senaste tioårsperioden. Sedan hösten 2012 minskade antalet doktorander mest inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* med 28 procent. Hösten 2021 var antalet 300 jämfört med 420 hösten 2012.

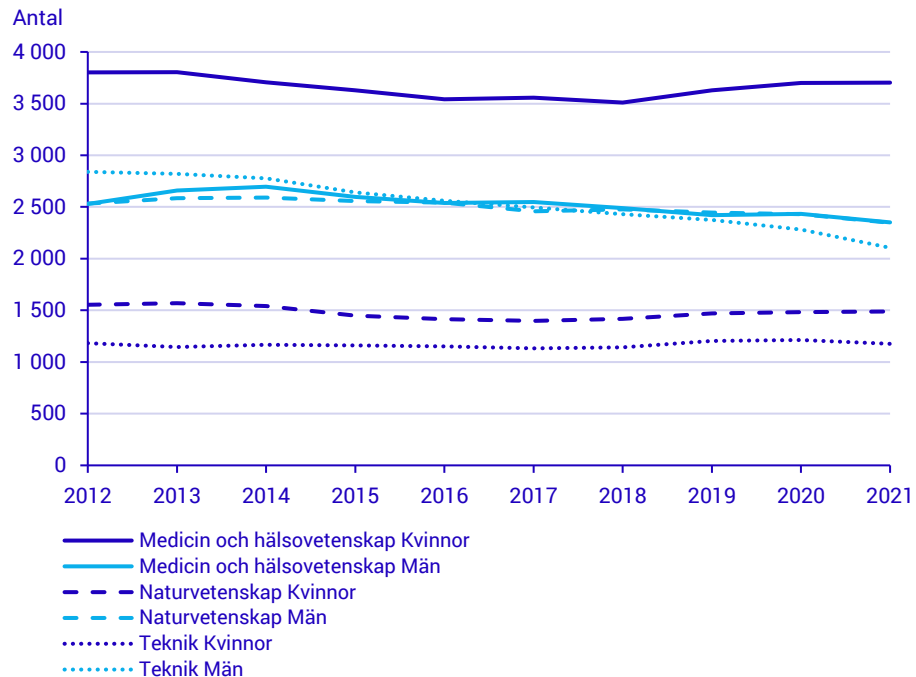
Figur 12. Antal doktorander hösten 2012–2021 efter forskningsämnesområde. Samtliga

Stor minskning av män bland doktorander inom teknik

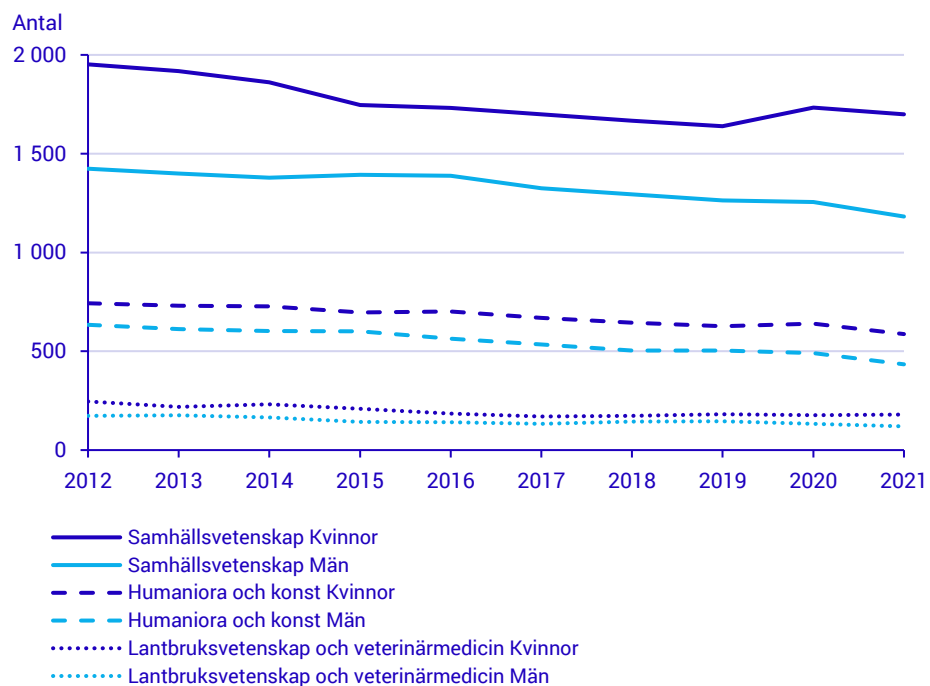
Sedan hösten 2012 har antalet doktorander inom *teknik* minskat med 26 procent bland männen, men endast med 1 procent bland kvinnorna. Inom *naturvetenskap* samt *medicin och hälsovetenskap* var minskningen något större bland män än bland kvinnor.

Figur 13. Antal doktorander hösten 2012–2021 efter forskningsämnesområdena medicin och hälsovetenskap, naturvetenskap och teknik fördelat efter kön

Antalet doktorander minskade för båda könen även inom *samhällskunskap, humaniora och konst* samt *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* mellan hösten 2012 och hösten 2021. Även inom de forskningsämnesområdena minskade antalet män mer än antalet kvinnor.

Figur 14. Antal doktorander hösten 2012–2021 efter forskningsämnesområdena samhällsvetenskap, humaniora och konst; lantbruksvetenskap och veterinärmedicin fördelat efter kön

Flest doktorander vid Lunds universitet

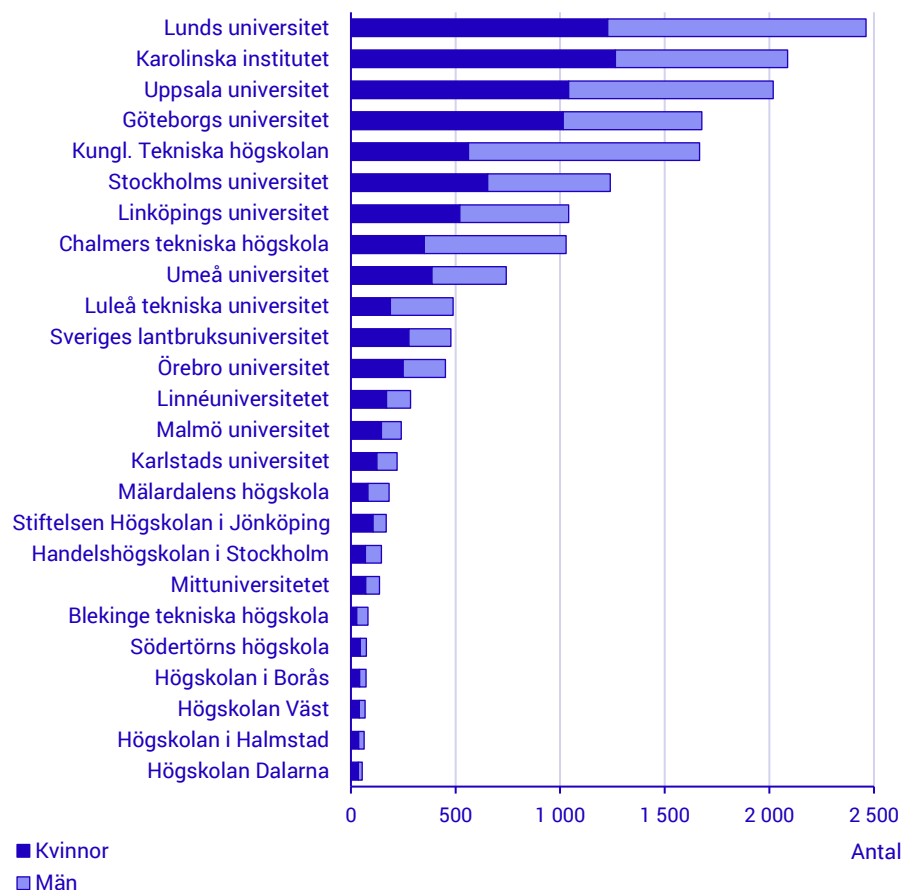
Antalet doktorander vid Lunds universitet var 2 460 hösten 2021. Det har funnits flest doktorander vid Lunds universitet sedan 1990-talet. Se även bilageta-bell 8 i separat tabellbilaga som innehåller ytterligare uppgifter om doktorander per lärosäte de senaste tio åren.

Bland universiteten fanns flest kvinnor vid Karolinska institutet med 1 260 doktorander. Där var 61 procent kvinnor och 39 procent män. Bland alla universitet och högskolor med fler än 10 doktorander fanns den största andelen kvinnor hösten 2021 vid Ersta Sköndal Bräcke Högskola med 94 procent. Där fanns dock bara 18 doktorander totalt. Nästan lika stor andel kvinnor var det vid Högskolan Kristianstad, 93 procent.

Flest män fanns vid Lunds universitet med 1 230 doktorander. Könsfördelningen vid Lunds universitet var helt jämn. Störst andel män, 74 procent, fanns vid Högskolan i Skövde som hade 39 doktorander totalt. En stor andel män var det även vid Försvarshögskolan, 71 procent. Könsfördelningen var också ojämn vid lärosäten med övervägande teknisk utbildning. Både vid Chalmers tekniska högskola och Kungl. Tekniska högskolan var 66 procent av doktoranderna män.

Figur 15. Antal doktorander hösten 2021 efter lärosäte och kön

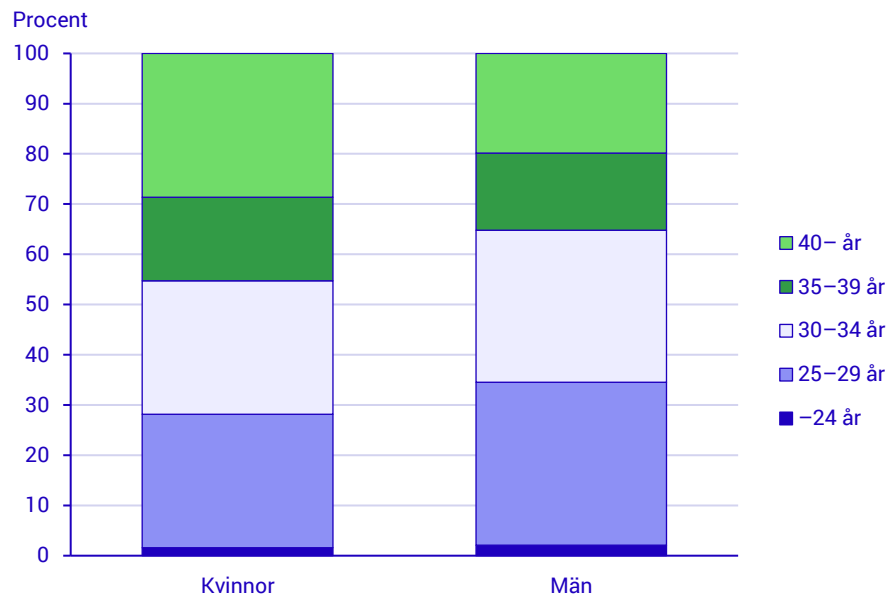
Endast lärosäten med minst 50 doktorander ingår i diagrammet.

Fler män än kvinnor bland doktoranderna var yngre än 30 år

Andelen av doktoranderna som var 29 år eller yngre var 35 procent bland männen och 29 procent bland kvinnorna hösten 2021. Av kvinnorna var 29 procent 40 år eller äldre, jämfört med 20 procent av männen.

Figur 16. Åldersfördelning bland doktorander hösten 2021 efter kön

Medianåldern bland doktorander var högre för kvinnor

Medianåldern för doktoranderna hösten 2021 var 32 år. För kvinnor var medianåldern 33 år och för män 32 år. Jämfört med tio år tidigare var medianåldern för kvinnor oförändrad och ett år högre för män. Den lägsta medianåldern 2021 hade doktoranderna inom forskningsämnesområdet *naturvetenskap* med 29 år för både kvinnor och män.

Tablå 16. Medianålder bland doktorander hösten 2012 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	Hösten 2012			Hösten 2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	32	33	31	32	33	32
Naturvetenskap	29	29	29	29	29	29
Teknik	30	30	30	30	30	30
Medicin och hälsovetenskap	35	35	34	36	36	35
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	32	32	32	32	32	33
Samhällsvetenskap	35	36	34	35	36	34
Humaniora och konst	36	36	36	37	37	36

Sex av tio doktorander studerade på heltid

Hösten 2021 studerade 56 procent av doktoranderna på heltid, det vill säga med en aktivitet om 80 till 100 procent. Jämfört med tio år tidigare är det en minskning med 3 procentenheter. Andelen som studerade på heltid var större bland män, 61 procent, än bland kvinnor, 52 procent. Den största andelen som studerade på heltid fanns inom *naturvetenskap* med 74 procent. Och inom *medicin och hälsovetenskap* fanns den lägsta andelen, 42 procent.

15 procent av doktoranderna hade en aktivitet om 40 procent eller mindre hösten 2021. Jämfört med tio år tidigare är det en minskning med 3 procentenheter. Inom *medicin och hälsovetenskap* hade 20 procent av doktoranderna en aktivitet mellan 1 och 40 procent. En förklaring till den låga aktiviteten inom *medicin och hälsovetenskap* är att många inom det här forskningsämnesområdet arbetar som till exempel läkare eller sjuksköterska parallellt med studierna.

Tablå 17. Doktorander hösten 2021 (hösten 2012) efter forskningsämnesområde, kön och aktivitet. Procent

Kön	Aktivitet i procent hösten 2021 (hösten 2012 inom parentes)				
Forskningsämnesområde	1–40	41–60	61–79	80–100	Samtliga
Samtliga	15 (18)	19 (15)	10 (8)	56 (59)	100 (100)
Naturvetenskap	8 (11)	9 (9)	9 (8)	74 (73)	100 (100)
Teknik	11 (14)	12 (12)	8 (6)	69 (68)	100 (100)
Medicin och hälsovetenskap	20 (26)	29 (21)	9 (7)	42 (47)	100 (100)
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	14 (13)	14 (13)	14 (8)	58 (66)	100 (100)
Samhällsvetenskap	14 (14)	18 (17)	15 (10)	54 (59)	100 (100)
Humaniora och konst	19 (17)	16 (16)	19 (14)	46 (53)	100 (100)
Kvinnor	16 (18)	20 (17)	11 (9)	52 (56)	100 (100)
Naturvetenskap	8 (10)	9 (10)	11 (10)	73 (71)	100 (100)
Teknik	12 (14)	11 (13)	10 (7)	67 (67)	100 (100)
Medicin och hälsovetenskap	20 (25)	30 (21)	9 (7)	41 (47)	100 (100)
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	17 (13)	15 (14)	13 (9)	55 (64)	100 (100)
Samhällsvetenskap	15 (14)	19 (18)	15 (12)	51 (56)	100 (100)
Humaniora och konst	20 (16)	17 (16)	19 (15)	43 (52)	100 (100)
Män	13 (17)	17 (14)	9 (7)	61 (63)	100 (100)
Naturvetenskap	7 (11)	9 (9)	8 (7)	75 (73)	100 (100)
Teknik	11 (14)	12 (12)	8 (6)	70 (68)	100 (100)
Medicin och hälsovetenskap	21 (28)	29 (20)	8 (5)	42 (46)	100 (100)
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	8 (12)	13 (12)	15 (7)	63 (69)	100 (100)
Samhällsvetenskap	12 (14)	17 (15)	14 (8)	57 (63)	100 (100)
Humaniora och konst	18 (18)	14 (15)	18 (13)	50 (54)	100 (100)

Högst medelaktivitet inom medicin och hälsovetenskap

Medelaktivitet beräknas som antalet heltidsekvivalenter dividerat med antalet aktiva doktorander. Medelaktiviteten bland doktoranderna var 72 procent hösten 2021. Jämfört med hösten 2012 var den helt lika för kvinnor men 2 procentenheter högre för män. Den högsta medelaktiviteten hösten 2021 hade doktorander inom *naturvetenskap* med en medelaktivitet på 80 procent bland både kvinnor och män. Totalt var medelaktiviteten lägre för kvinnor än för män.

Tablå 18. Medelaktivitet (procent) bland doktorander hösten 2012 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	Hösten 2012			Hösten 2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	72	71	72	72	71	74
Naturvetenskap	79	79	78	80	80	80
Teknik	74	75	73	76	76	76
Medicin och hälsovetenskap	65	66	64	66	66	65
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	77	76	79	75	72	78
Samhällsvetenskap	73	72	74	72	70	74
Humaniora och konst	71	71	71	68	67	70

Högst medelaktivitet vid Handelshögskolan i Stockholm

Doktoranderna vid Handelshögskolan i Stockholm, med 145 doktorander, hade den högsta medelaktiviteten under hösten 2021 med 97 procent. Medelaktiviteten vid Lunds universitet, som hade flest aktiva doktorander med 2 460, var 69 procent. För redovisning av medelaktivitet per lärosäte hänvisas till bilagetabell 9 i separat tabellbilaga.

Studiefinansiering: två tredjedelar av doktoranderna hade en doktorandanställning

Det vanligaste sättet att finansiera utbildningen på forskarnivå år 2021 var genom anställning som doktorand. Det var 65 procent av doktoranderna som hade en sådan anställning. Motsvarande andel för doktorandnybörjare var 70 procent. De senaste åren har doktorandnybörjarna i högre grad än doktorander haft doktorandanställning som studiefinansiering. Anledningen är att utbildningsbidraget succesivt har avskaffats vid lärosätena som istället erbjuder doktorandnybörjarna anställning som doktorand från början av utbildningen. Under 2021 var det endast cirka 20 doktorander som erhöll utbildningsbidrag.

Tablå 19. Andel doktorander kalenderåren 2012, 2020 och 2021 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på antalet individer

Doktorander kan under året ha mer än en finansieringstyp, vilket innebär att radsummorna kan bli större än 100 procent.

År	Studiefinansiering i procent								
	Kön	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Utbildningsbidrag	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
2021		65	5	0	6	15	6	5	7
	Kvinnor	65	5	0	4	17	8	5	7
	Män	66	5	0	8	13	5	5	6
2020		64	5	0	6	14	7	6	7
	Kvinnor	63	5	0	4	16	9	6	8
	Män	65	5	0	8	13	5	6	7
2012		59	8	9	5	10	9	8	10
	Kvinnor	59	9	9	3	11	11	7	11
	Män	58	8	9	6	9	7	9	10

Nästan 70 procent hade anställning som doktorand

Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandens aktivitets- och finansieringsgrad) hade 69 procent av doktoranderna anställning som doktorand. När redovisningen av doktorandernas finansieringstyper baseras på antalet individer var andelen med doktorandanställning 65 procent.

Tablå 20. Andel doktorander kalenderåren 2012, 2020 och 2021 efter finansieringstyp och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorander kan under året ha mer än en finansieringstyp.

År	Studiefinansiering i procent, heltidsekvivalenter								
	Kön	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Utbildningsbidrag	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
2021		69	3	0	5	10	4	5	3
	Kvinnor	69	3	0	4	11	5	5	3
	Män	70	3	0	7	8	3	5	3
2020		68	3	0	5	9	5	6	3
	Kvinnor	67	3	0	4	10	6	6	3
	Män	69	3	0	7	8	4	6	4
2012		61	4	8	4	5	6	8	5
	Kvinnor	61	4	8	3	5	8	7	5
	Män	61	4	8	5	4	5	9	5

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Majoriteten av de utländska doktoranderna hade en doktorandanställning

Omräknat till heltidsekvivalenter (som tar hänsyn till både doktorandens aktivitets- och finansieringsgrad) hade 79 procent av de utländska doktoranderna anställning som doktorand 2021. Det var 9 procent som hade stipendium som studiefinansiering. Endast 7 procent av de utländska doktoranderna hade anställning utanför högskolan, vilket är naturligt eftersom de allra flesta hade kommit till Sverige med avsikt att studera.

Stipendier var vanligare bland utländska doktorander än bland samtliga doktorander. Bland samtliga doktorander var det 5 procent som finansierade studierna genom stipendier. Sedan 2012 har emellertid andelen av de utländska doktoranderna som finansierar sina studier med stipendier minskat från 17 till 9 procent.

Tablå 21. Andel utländska doktorander kalenderåren 2012, 2020 och 2021 efter finansieringstyp och kön. Procent baserat på heltidsekvivalenter

Doktorander kan under året ha mer än en finansieringstyp. Inkluderar endast utländska doktorander under 65 år.

År	Studiefinansiering i procent, heltidsekvivalenter								
	Kön	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Utbildningsbidrag	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
2021		79	3	0	4	1	2	9	2
	Kvinnor	80	3	0	4	1	2	9	2
	Män	78	3	0	4	1	2	9	2
2020		76	4	0	4	1	2	11	2
	Kvinnor	76	3	0	4	1	2	11	2
	Män	75	4	0	4	1	2	11	3
2012		58	4	11	2	1	3	17	4
	Kvinnor	58	4	12	2	1	3	16	4
	Män	59	4	10	3	0	3	18	4

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Doktorandanställning vanligast inom naturvetenskap

År 2021 hade, som tidigare nämnts, 69 procent av doktoranderna anställning som doktorand. Högst andel fanns inom *naturvetenskap* med 85 procent. Inom *medicin och hälsovetenskap* hade 49 procent anställning som doktorand.

Tablå 22. Andel doktorander kalenderåret 2021 efter finansieringstyp samt forskningsämnesområde och kön. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorander kan under året ha mer än en finansieringstyp.
Utbildningsbidrag är så få att de inte redovisas.

Kön	Studiefinansiering i procent 2021, heltidsekvivalenter							
	Forskningsämnesområde	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytning	Stipendier	Övrigt
Samtliga		69	3	5	10	4	5	3
Naturvetenskap		85	3	6	–	2	3	2
Teknik		77	2	13	0	2	4	1
Medicin och hälsovetenskap		49	3	2	30	7	6	3
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		77	7	9	–	4	3	0
Samhällsvetenskap		72	5	3	0	5	10	5
Humaniora och konst		79	2	1	–	2	4	13
Kvinnor		69	3	4	11	5	5	3
Naturvetenskap		87	3	4	–	2	3	1
Teknik		79	2	11	0	3	3	1
Medicin och hälsovetenskap		50	3	2	28	8	6	3
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		80	6	8	–	3	3	0
Samhällsvetenskap		76	5	3	0	6	7	4
Humaniora och konst		79	2	0	–	2	4	13
Män		70	3	7	8	3	5	3
Naturvetenskap		84	3	7	–	2	3	2
Teknik		77	2	13	0	2	4	1
Medicin och hälsovetenskap		46	3	2	33	6	6	4
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		74	9	10	–	5	3	–
Samhällsvetenskap		68	5	4	0	4	13	6
Humaniora och konst		78	2	1	–	2	5	12

Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper.

Stor andel med doktorandanställning vid Luleå tekniska universitet

Omräknat till heltidsekvivalenter hade 83 procent vid Luleå tekniska universitet anställning som doktorand, vilket var den största andelen vid de större lärosätena. Vid Karolinska institutet hade en jämförelsevis liten andel, 48 procent, anställning som doktorand. Där hade istället 30 procent anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal. För redovisning av studiefinansiering vid mindre lärosäten hänvisas till bilagetabell 11 i separat tabellbilaga.

Tablå 23. Andel doktorander kalenderåret 2021 efter finansieringstyp och lärosäte. Procent, baserat på heltidsekvivalenter

Doktorander kan under året ha mer än en finansieringstyp. För könsuppdelad tabell, se bilagetabell 11 i separat tabellbilaga. Se avsnittet Kort om statistiken för redovisning och förklaringar av samtliga finansieringstyper. Utbildningsbidrag är så få att de inte redovisas.

Kön	Studiefinansiering i procent 2021, heltidsekvivalenter							
	Lärosäte ¹	Anst. som doktorand	Annan anst. inom högskolan	Företagsdoktorand	Anst. som läkare el. annan sjukvårdspersonal.	Annan anst. utanför högskolan m. forsk.-anknytn.	Stipendier	Övrigt
Totalt		69	3	5	10	4	5	3
	Uppsala universitet	77	3	2	8	3	3	4
	Lunds universitet	73	2	5	9	3	5	4
	Göteborgs universitet	64	3	2	19	8	2	3
	Stockholms universitet	82	4	2	–	2	5	6
	Umeå universitet	72	3	2	12	6	2	3
	Linköpings universitet	62	3	5	10	8	2	9
	Karolinska institutet	48	2	2	30	5	10	3
	Kungl. Tekniska högskolan	74	2	11	–	2	9	2
	Chalmers tekniska högskola	82	0	16	–	2	0	0
	Luleå tekniska universitet	83	4	8	0	1	1	2
	Sveriges lantbruksuniversitet	81	6	7	–	3	3	1
	Linnéuniversitetet	75	5	7	3	7	2	1
	Örebro universitet	46	5	3	35	6	1	4
Kvinnor		69	3	4	11	5	5	3
	Uppsala universitet	79	3	1	8	3	3	3
	Lunds universitet	71	2	4	10	4	5	3
	Göteborgs universitet	62	2	2	20	9	1	2
	Stockholms universitet	85	3	1	–	2	4	6
	Umeå universitet	74	2	1	12	7	2	3
	Linköpings universitet	59	4	4	11	12	2	8
	Karolinska institutet	48	2	3	29	6	10	3
	Kungl. Tekniska högskolan	74	2	11	–	2	8	2
	Chalmers tekniska högskola	85	0	12	–	2	0	0
	Luleå tekniska universitet	86	4	6	–	1	1	1
	Sveriges lantbruksuniversitet	84	4	6	–	2	3	1
	Linnéuniversitetet	77	5	5	5	6	1	1
	Örebro universitet	44	6	2	35	8	1	4
Män		70	3	7	8	3	5	3
	Uppsala universitet	76	4	2	7	3	4	4
	Lunds universitet	74	2	6	7	2	5	4
	Göteborgs universitet	67	3	2	17	7	2	3
	Stockholms universitet	79	4	2	–	2	7	5
	Umeå universitet	71	3	3	12	5	2	4
	Linköpings universitet	65	2	6	10	4	2	9
	Karolinska institutet	48	2	2	33	4	9	2
	Kungl. Tekniska högskolan	74	2	11	–	2	9	2
	Chalmers tekniska högskola	80	0	18	–	1	0	0
	Luleå tekniska universitet	81	5	9	0	2	1	2
	Sveriges lantbruksuniversitet	77	8	7	–	4	4	0
	Linnéuniversitetet	72	6	10	1	8	2	2
	Örebro universitet	47	4	4	35	4	2	4

¹ Endast lärosäten med fler än 250 aktiva doktorander kalenderåret 2021 ingår i tabellen. Totalsummorna avser däremot samtliga lärosäten med doktorander kalenderåret 2021.

Examina

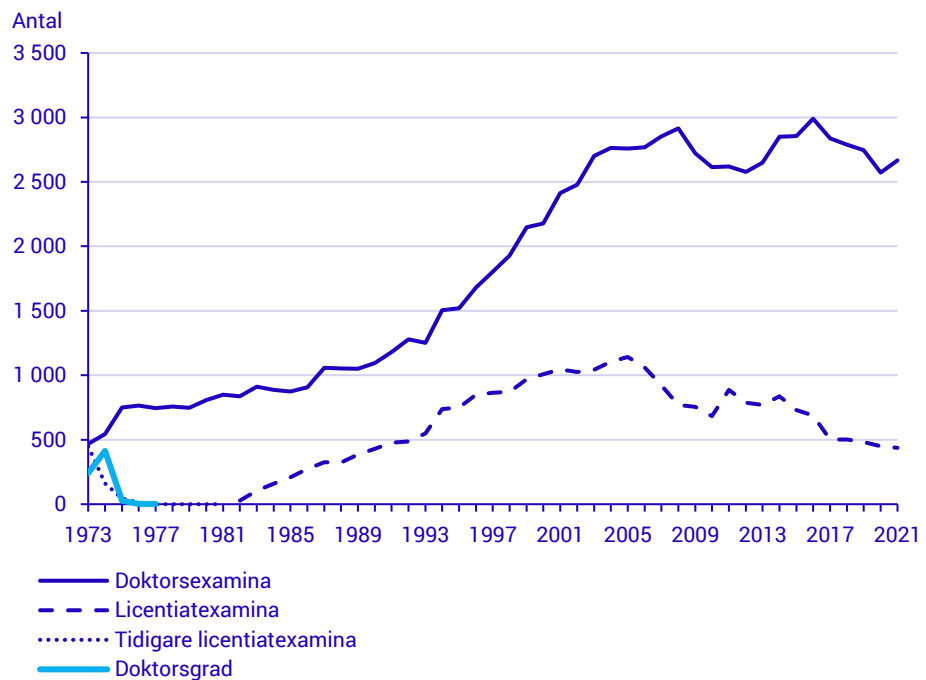
Ökat antal doktorsexamina och minskat antal licentiatexamina

Det utfärdades 2 670 doktorsexamina under 2021, vilket är en ökning med 100 jämfört med året innan. En förklaring till ökningen kan vara att antalet nybörjare på forskarnivå började öka igen 2017 efter att ha minskat under flera år. I ett längre perspektiv har dock antalet doktorsexamina ökat markant.

År 2021 utfärdades 440 licentiatexamina vilket var 10 färre än 2020. De första licentiatexamina enligt de aktuella bestämmelserna utfärdades 1982. Under många år ökade antalet, men från 2005 till och med 2010 minskade antalet årligen. År 2011 ökade antalet igen vilket delvis var en effekt av regeringens satsning på forskarskolor för yrkesverksamma lärare som inleddes 2008.

Redovisningen av examina avser utfärdade examina. Skillnaden mellan antalet utfärdade examina och antalet unika personer som tar ut en examen under ett år är liten. År 2021 var det 16 personer som tog ut både en licentiatexamen och en doktorsexamen. Det var 1 person som tog ut fler än en doktorsexamen. Ingen person tog ut fler än en licentiatexamen.

Figur 17. Antal avlagda examina på forskarnivå kalenderåren 1973–2021 efter examenstyp

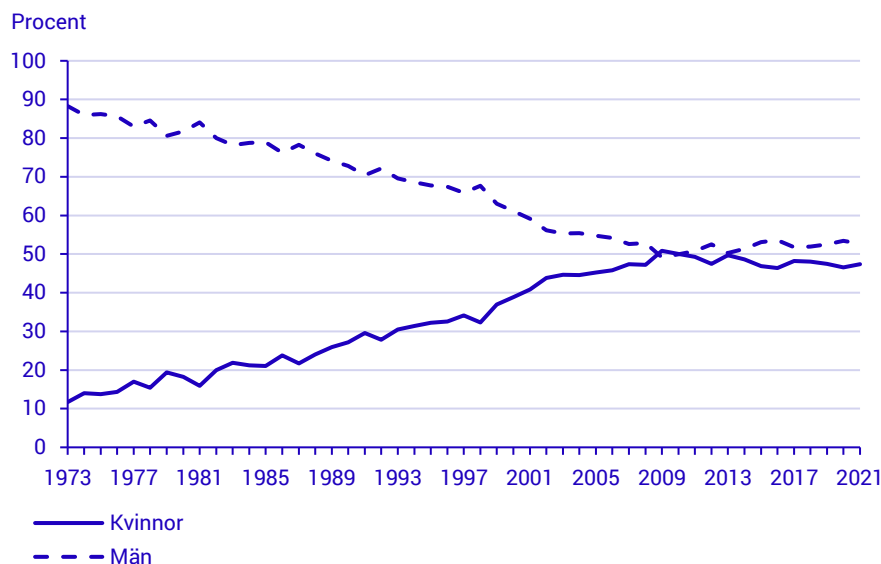
Under 1970-talet ändrades reglerna för forskarexamina. Antalet examina påverkades av de bestämmelser om sista dag för avläggande av den gamla licentiatexamen respektive doktorsgraden, som finns beskrivna under avsnittet *Information om statistikens kvalitet: bestämmelser om utbildning på forskarnivå*. I början av 1970-talet avlades därför ett mycket stort antal licentiatexamina och åren därefter endast ett fåtal efter dispens. År 1977 hade den gamla licentiatexamen i stort sett upphört.

Vårterminen 1974 avlades av samma anledning ovanligt många doktorsgrader, och den här formen av examen upphörde 1978. Den nya doktorsexamen som infördes med reformen 1969 är en ersättning för både den gamla licentiatexamen och doktorsgraden. Se avsnittet *Information om statistikens kvalitet: bestämmelser om utbildning på forskarnivå*.

Jämn könsfördelning bland dem som avlägger doktorsexamen

År 2021 avlade 1 260 kvinnor och 1 400 män doktorsexamen. Andelsmässigt var 46 procent kvinnor och 54 procent män. Kvinnornas och männens andelar av de doktorsexaminerade har, sett i ett längre perspektiv, påtagligt närmats sig varandra.

Figur 18. Andel kvinnor och män bland doktorsexaminerade kalenderåren 1973–2021

Fyra av tio doktorsexaminerade var utländska doktorander

Antalet utländska doktorsexaminerade var 990 år 2021 och utgjorde 37 procent av det totala antalet doktorsexaminerade. Andelen har ökat 10 procentenheter sett över en tioårsperiod men minskade det senaste året. Vid beräkning av andelen utländska doktorsexaminerade av det totala antalet doktorsexaminerade inkluderas endast examinerade under 65 år. Det innebär att antalet är något lägre än i tidigare redovisning över antalet doktorsexaminerade.

Bland de utländska doktorsexaminerade 2021 var 42 procent kvinnor och 58 procent män. Andelen kvinnor har ökat och andelen män minskat med 7 procentenheter under de senaste tio åren.

Tablå 24. Samtliga doktorsexaminerade och därav utländska doktorander kalenderåren 2012–2021 efter kön

Inkluderar endast doktorsexaminerade under 65 år, vilket innebär att antalet är något lägre än i tidigare redovisning över antalet doktorsexaminerade.

Kön	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Samtliga	2 560	2 640	2 830	2 830	2 980	2 820	2 770	2 720	2 550	2 650
Därav utl. exam.	700	810	850	1 010	1 120	1 070	1 070	1 060	990	990
Andel (%) utl. exam. av alla	27	31	30	35	38	38	39	39	39	37
Kvinnor	1 220	1 310	1 380	1 330	1 380	1 360	1 330	1 290	1 190	1 260
Därav utl. exam.	250	310	330	370	410	430	420	440	390	420
Andel (%) utl. exam. av alla	20	24	24	28	30	32	31	34	33	33
Män	1 350	1 330	1 450	1 510	1 600	1 460	1 440	1 430	1 370	1 400
Därav utl. exam.	460	500	520	630	710	640	650	620	600	570
Andel (%) utl. exam. av alla	34	38	36	42	44	44	45	43	44	41

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Flest doktorsexamina inom medicin och hälsovetenskap

År 2021 utfärdades 920 doktorsexamina inom *medicin och hälsovetenskap*. Näst flest utfärdades inom *naturvetenskap*, 620 stycken. Antalet utfärdade doktorsexamina ökade eller var oförändrat inom samtliga forskningsämnesområden jämfört med året innan.

Tablå 25. Doktorsexamina kalenderåren 2020 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

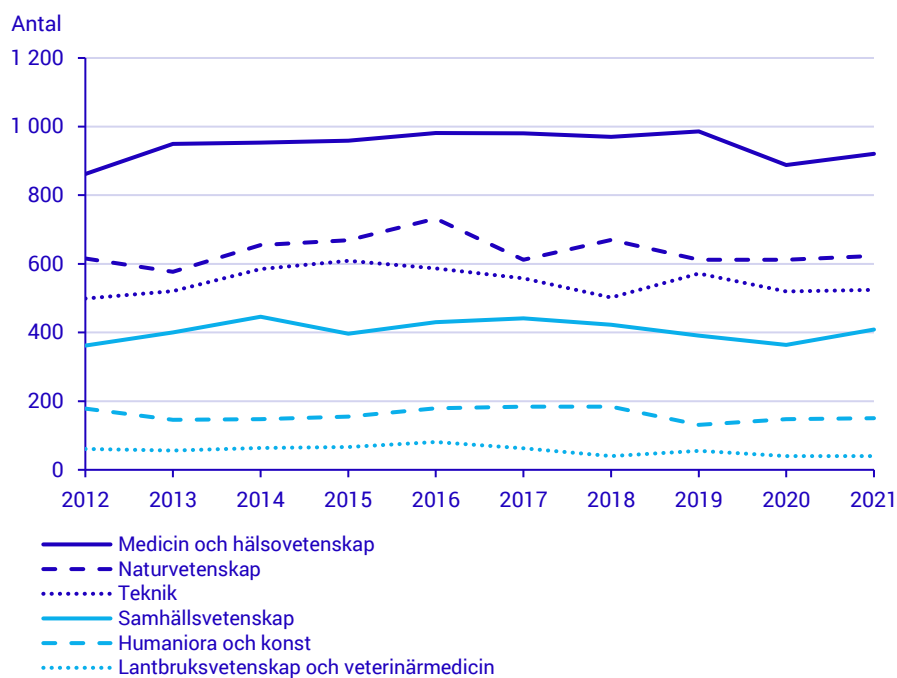
Forskningsämnesområde	2020			2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	2 570	1 200	1 380	2 670	1 260	1 400
Naturvetenskap	610	230	380	620	230	390
Teknik	520	170	350	520	160	360
Medicin och hälsovetenskap	890	490	400	920	540	380
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	40	20	20	40	20	20
Samhällsvetenskap	360	200	170	410	230	180
Humaniora och konst	150	80	60	150	80	70

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Liten ökning av antalet doktorsexamina inom samhällsvetenskap

Efter att ha minskat under flera år ökade antalet doktorsexamina inom *samhällsvetenskap* 2021. Antalet inom *medicin och hälsovetenskap* vände svagt uppåt efter en ganska stor minskning året före.

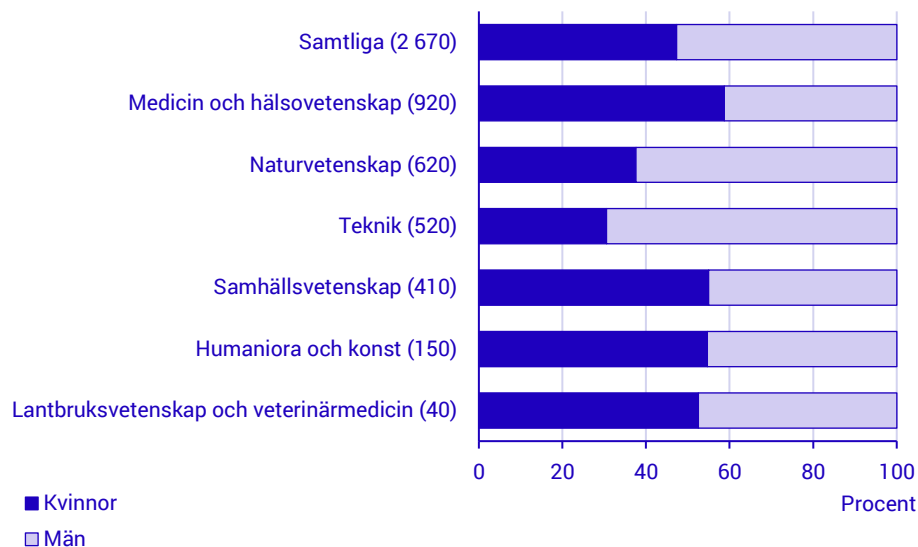
Figur 19. Antal doktorsexamina kalenderåren 2012–2021 efter forskningsämnesområde

Sju av tio doktorsexaminerade inom teknik var män

Störst andel män bland de doktorsexaminerade 2021 fanns inom *teknik* med 69 procent. Störst andel kvinnor fanns inom *Medicin och hälsovetenskap* med 59 procent. Könsfördelning var jämnast inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* där 52 procent av de doktorsexaminerade var kvinnor och 48 procent var män.

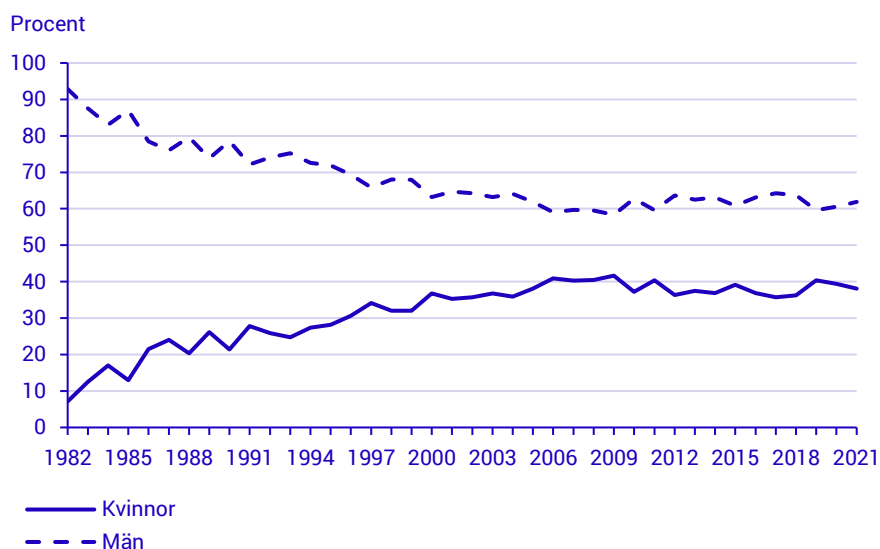
Figur 20. Antal doktorsexaminerade kalenderåret 2021 efter forskningsämnesområde samt procentuell fördelning på kön

Andelen kvinnor med licentiatexamen under 40 procent

År 2021 avlade 170 kvinnor och 270 män licentiatexamen. Andelsmässigt avlades 38 procent av examina av kvinnor och 62 procent av män. Andelen kvinnor minskade med 1 procentenhet jämfört med 2020.

Figur 21. Andel kvinnor och män bland licentiatexaminerade kalenderåren 1982–2021

Figuren omfattar endast den licentiatexamen som infördes under tidigt 1980-tal. De första utfärdades 1982.

Hälften av de licentiatexaminerade var utländska doktorander

De utländska licentiatexaminerade var 210 år 2021. Antalet ökade med 10 bland de utländska doktoranderna medan antalet bland det totala antalet doktorander minskade med 10 jämfört med 2020. Andelen utländska doktorander bland de licentiatexaminerade ökade från 44 till 47 procent. Hela förändringen var bland kvinnorna vars andel ökade från 34 till 43 procent. Bland männen var både antalet och andelen utländska doktorander oförändrad. De senaste tio åren har andelen utländska doktorander bland de licentiatexaminerade ökat nästan varje år, med undantag för åren 2018 och 2019.

Bland de utländska licentiatexaminerade 2021 var 34 procent kvinnor och 66 procent män.

Tablå 26. Samtliga licentiatexaminerade och därav utländska doktorander kalenderåren 2012–2021 efter kön

Inkluderar endast licentiatexaminerade under 65 år.

Kön	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Samtliga	780	770	830	730	680	500	500	480	450	440
Därav utl. exam.	280	290	350	300	290	220	190	200	200	210
Andel (%) utl. exam. av alla	35	38	42	41	42	44	39	41	44	47
Kvinnor	280	290	300	280	250	180	180	190	180	170
Därav utl. exam.	90	90	90	100	90	70	50	70	60	70
Andel (%) utl. exam. av alla	31	31	30	35	36	37	26	35	34	43
Män	500	480	530	440	430	320	320	280	270	270
Därav utl. exam.	190	200	260	200	200	150	150	130	140	140
Andel (%) utl. exam. av alla	38	43	49	45	46	48	46	45	50	50

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Antalet licentiatexamina inom teknik ökade något

Totalt utfärdades 440 licentiatexamina 2021, vilket är en minskning med 10 jämfört med året innan. Kvinnorna avlade 170 och männen 270 licentiatexamina. Antalet utfärdade licentiatexamina ökade inom *teknik* med 10 examina, var oförändrad inom *naturvetenskap* och minskade inom de övriga forskningsämnesområdena.

Tablå 27. Licentiatexamina kalenderåren 2020 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2020			2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	450	180	270	440	170	270
Naturvetenskap	140	50	90	140	50	90
Teknik	230	70	160	240	90	160
Medicin och hälsovetenskap	30	20	0	20	10	10
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	10	10	–	0	–	0
Samhällsvetenskap	30	20	10	20	10	10
Humaniora och konst	20	10	10	10	10	10

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Under den senaste tioårsperioden har antalet licentiatexamina minskat med 350. Den största minskningen har skett inom *teknik*, som har minskat med 160 licentiatexamina sedan 2012.

Flest doktorsexamina vid Lunds universitet

Lunds universitet utfärdade flest doktorsexamina 2021, 400 stycken. Därefter följde Karolinska institutet och Uppsala universitet med 350 respektive 330 doktorsexamina. Flest licentiatexamina utfärdades vid Chalmers tekniska högskola med 150 följt av Kungl. Tekniska högskolan med 50 licentiatexamina. Det var främst vid lärosäten med övervägande teknisk utbildning som könsfördelningen var ojämn sett till antalet utfärdade doktors- och licentiatexamina. Vid Kungl. Tekniska högskolan avlade kvinnorna 80 och männen 170 doktorsexamina. Vid Chalmers tekniska högskola var antalet utfärdade doktorsexamina bland kvinnor 50 och männen 130.

Tablå 28. Doktors- och licentiatexamina kalenderår 2021 efter lärosäte och kön

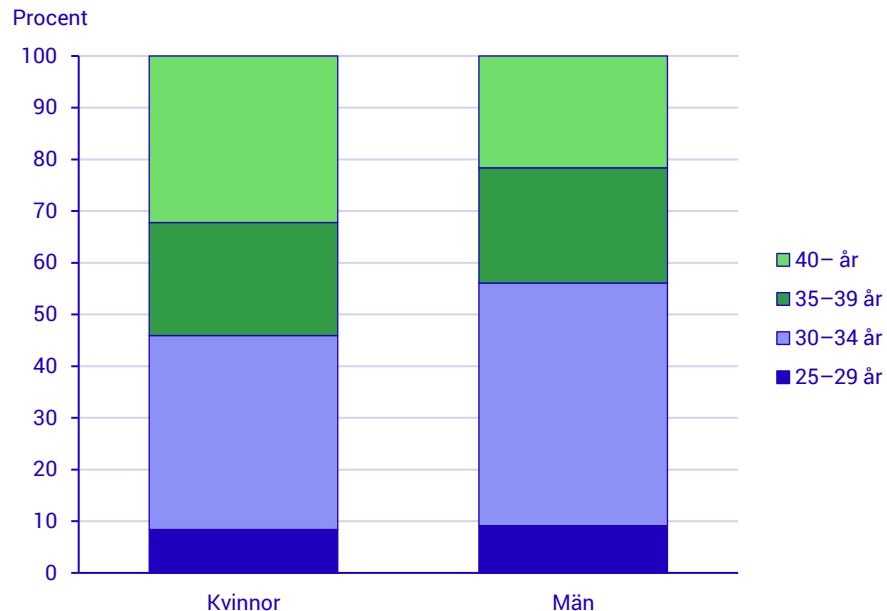
Lärosäte	Doktorsexamina			Licentiatexamina		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	2 670	1 260	1 400	440	170	270
Lunds universitet	400	180	220	30	10	20
Karolinska institutet	350	220	140	10	0	0
Uppsala universitet	330	160	170	40	20	20
Kungl. Tekniska högskolan	260	80	170	50	20	30
Göteborgs universitet	250	140	110	10	0	10
Chalmers tekniska högskola	180	50	130	150	60	90
Stockholms universitet	180	90	90	30	10	20
Linköpings universitet	140	50	90	30	10	30
Umeå universitet	120	60	60	0	–	0
Sveriges lantbruksuniversitet	90	50	40	0	0	0
Luleå tekniska universitet	80	30	50	30	10	20
Örebro universitet	60	30	30	–	–	–
Linnéuniversitetet	40	20	20	10	0	0
Malmö universitet	30	20	10	10	0	0
Södertörns högskola	20	10	10	0	0	–
Karlstads universitet	20	10	10	0	0	0
Mälardalens högskola	20	10	10	10	0	10
Mittuniversitetet	20	10	10	10	10	0
Handelshögskolan i Stockholm	20	10	10	–	–	–
Högskolan i Borås	10	10	10	0	0	–
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	10	10	10	10	0	0
Högskolan Väst	10	0	10	0	0	0
Blekinge tekniska högskola	10	0	10	10	0	10
Högskolan i Gävle	10	0	10	0	0	–
Högskolan i Halmstad	10	0	0	0	–	0
Högskolan Dalarna	0	0	0	10	0	0
Ersta Sköndal Bräcke högskola	0	0	–	–	–	–
Högskolan i Skövde	0	–	0	0	–	0
Stockholms konstnärliga högskola	0	0	–	–	–	–
Enskilda Högskolan Stockholm	0	–	0	–	–	–

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Större andel kvinnor än män avlade examina efter 40 års ålder

Drygt 30 procent av kvinnorna som avlade en doktorexamen 2021 var 40 år eller äldre. Drygt 20 procent av de doktorexaminerade männen var i den åldersgruppen. Även bland dem som avlade licentiatexamen var andelen kvinnor över 40 år större än andelen män över 40 år.

Figur 22. Åldersfördelning bland doktorexaminerade kalenderåret 2021 efter kön

Doktorexaminerades medianålder var 34 år

Medianåldern bland doktorexaminerade 2021 var 34 år, vilket är samma medianålder som för tio år sedan. Yngst 2021 var doktorexaminerade inom *naturvetenskap* och *teknik* med medianåldern 32 år. Högst medianålder hade examinerade inom *samhällsvetenskap*, *humaniora och konst* samt *medicin och hälsovetenskap* med 37 år. Kvinnornas medianålder var högre än männens. Medianåldern för dem som tog ut en licentiatexamen 2021 var 31 år för både kvinnor och män.

Tablå 29. Doktorexaminerades medianålder kalenderåren 2012 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	2012			2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	34	35	33	34	35	34
Naturvetenskap	32	32	32	32	32	32
Teknik	32	33	32	32	32	32
Medicin och hälsovetenskap	35	36	35	37	38	37
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	34	34	33	35	34	35
Samhällsvetenskap	38	38	37	37	37	36
Humaniora och konst	40	40	41	37	39	37

Var sjätte doktorsexaminerad hade en tidigare licentiatexamen

Av de doktorsexaminerade 2021 hade 15 procent en tidigare licentiatexamen. Jämfört med 2020 är det en minskning med 2 procentenheter. Det totala antalet doktorsexaminerade ökade medan antalet med en tidigare licentiatexamen minskade 2021 jämfört med året innan.

Tidigare licentiatexamen vanligt inom teknik

42 procent av de doktorsexaminerade inom *teknik* 2021 hade en tidigare licentiatexamen. Det var vanligare att män än kvinnor hade en tidigare licentiatexamen, både inom *teknik* och totalt.

Det var minst vanligt med en tidigare licentiatexamen bland doktorsexaminerade inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* där ingen doktorsexaminerad hade en tidigare licentiatexamen.

Tablå 30. Doktorsexaminerade och därav med tidigare licentiatexamen kalenderåret 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Forskningsämnesområde	Samtliga		Kvinnor		Män	
	Antal	därav i % tidigare licentiat- examen	Antal	därav i % tidigare licentiat- examen	Antal	därav i % tidigare licentiat- examen
Samtliga	2 670	15	1260	11	1 400	19
Naturvetenskap	620	21	230	17	390	24
Teknik	520	42	160	39	360	43
Medicin och hälsovetenskap	920	2	540	1	380	2
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	40	0	20	0	20	0
Samhällsvetenskap	410	9	230	8	180	9
Humaniora och konst	150	5	80	6	70	3

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Genomströmning

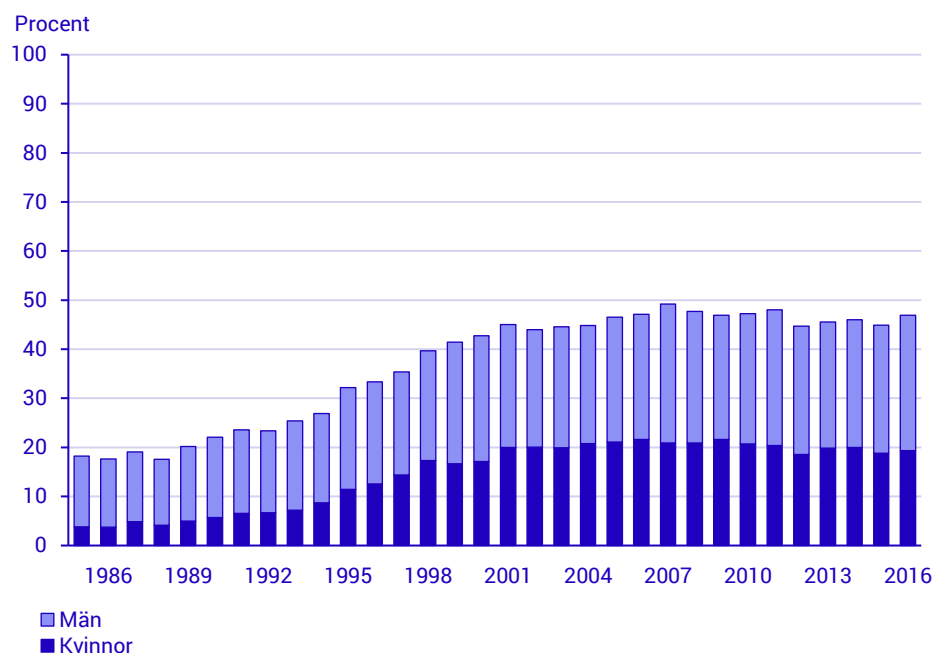
Med genomströmning menas här hur snabbt och i vilken utsträckning doktorander som påbörjar en utbildning på forskarnivå går igenom utbildningen och avlägger en examen. Två mått på genomströmning är examensfrekvens och studietid. Med examensfrekvens avses hur många av doktorandnybörjarna som avlägger en examen och med studietid avses hur lång tid det tar fram till examen.

Andelen som avlägger doktorsexamen inom fem år har ökat

Doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng, vilket motsvarar fyra års heltidsstudier. Doktorander som finansieras genom anställning som doktorand på heltid utför ofta visst institutionsarbete, eller undervisar, och behöver därför i allmänhet cirka fem år för att slutföra sina studier. Med avlagd examen inom fem år avses till exempel för doktorandnybörjare 2016 att examen tagits ut senast 2021.

Andelen doktorandnybörjare som avlägger doktorsexamen inom fem år har ökat från 18 procent bland dem som var doktorandnybörjare 1985 till 47 procent bland dem som var doktorandnybörjare 2016. Av dem som avlade doktorsexamina inom fem år bland doktorandnybörjarna 2016 fanns det fler män än kvinnor. Efter att forskarutbildningsreformen infördes 1998 har examensfrekvensen inom fem år legat mellan 40 och 49 procent. Mellan 1985–1997 var examensfrekvensen lägre, mellan 18 och 35 procent. Forskarutbildningsreformen innebar bland annat att lärosätena enbart fick anta doktorander med garanterad studiefinansiering för hela studietiden vilket har lett till att genomströmningen har ökat.

Figur 23. Andel doktorandnybörjare kalenderåren 1985–2016 som avlagt doktorsexamen inom fem år

Andelen doktorander som tar en doktorsexamen inom åtta år ökar

Examensfrekvensen, avseende doktorsexamen, inom åtta år för doktorandnybörjarna 2013 var nästan dubbelt så hög som för doktorandnybörjarna 1985, 75 procent jämfört med 40 procent. Av 2013 års doktorandnybörjare var det 25 procent som inte hade avlagt en doktorsexamen till och med 2021. Det var 5 procent som hade avlagt en licentiatexamen, men inte en doktorsexamen.

Tablå 31. Doktorandnybörjares examensfrekvens inom 5, 6 och 8 år

Med avlagd examen inom fem år avses till exempel för doktorandnybörjare 1985 att examen tagits ut senast 1990. Med avlagd licentiatexamen som högsta examen avses de som tagit ut en licentiatexamen men inte en doktorsexamen.

Nybörjarår	Doktorandnybörjare	Andel (%) som avlagt doktorsexamen inom			Avlagt doktorsexamen t.o.m. 2021		Avlagt licentiatexamen som högsta examen t.o.m. 2021	
		5 år	6 år	8 år	%		%	
	Antal							
2016	3 030	47	.	.	47		6	
2013	3 240	46	62	75	75		5	
2010	3 680	47	63	75	80		5	
2005	2 930	47	61	72	78		7	
2000	3 070	43	57	69	77		7	
1998	3 480	40	53	64	72		8	
1995	3 040	32	45	59	70		9	
1990	2 310	22	34	49	65		9	
1985	2 050	18	27	40	58		8	

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Kvinnor och mäns examensfrekvens jämnas ut över tid

Av doktorandnybörjarna 2013 hade 42 procent av kvinnorna och 47 procent av männen avlagt doktorsexamen inom fem år (2018). Efter åtta år (2021) var det 74 procent av kvinnorna och 77 procent av männen bland doktorandnybörjarna 2013 som hade avlagt doktorsexamen.

Tablå 32. Doktorandnybörjares examensfrekvens inom 5, 6 och 8 år efter kön

Med avlagd examen inom fem år avses till exempel för doktorandnybörjare 1985 att examen tagits ut senast 1990. Med avlagt licentiatexamen som högsta examen avses de som tagit ut en licentiatexamen men inte en doktorsexamen.

Nybörjarår	Doktorandnybörjare		Andel (%) som avlagt doktorsexamen inom						Avlagt doktors-examen t.o.m. 2021		Avlagt licentiat-examen som högsta examen t.o.m. 2021	
			5 år		6 år		8 år		%		%	
			Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män	Kv	Män
2016	1 390	1 640	42	51	42	51	4	7
2013	1 530	1 710	42	49	58	66	74	77	74	77	5	4
2010	1 730	1 950	44	50	60	66	75	75	81	79	5	5
2005	1 450	1 480	43	50	57	65	71	74	79	78	7	6
2000	1 380	1 690	38	47	53	60	68	69	77	76	8	7
1998	1 550	1 940	39	40	52	53	65	64	74	71	7	8
1995	1 260	1 780	28	35	39	49	57	61	71	70	7	9
1990	820	1 490	16	25	28	38	44	52	64	65	9	10
1985	640	1 410	12	21	19	30	33	43	55	59	8	7

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Hög examensfrekvens bland doktorandnybörjare inom naturvetenskap

Bland doktorandnybörjare inom *naturvetenskap* 2013 hade 83 procent avlagt en doktorsexamen 2021, det vill säga inom åtta år. Inom *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin* hade 80 procent avlagt en doktorsexamen inom åtta år.

Examensfrekvensen var större för män än för kvinnor inom alla forskningsämnesområden utom inom *medicin och hälsovetenskap*.

Tablå 33. Doktorandnybörjares examensfrekvens inom 5, 6 eller 8 år för doktorandnybörjare kalenderåret 2013 efter forskningsämnesområde och kön

Med andel som avlagt licentiatexamen som högsta examen avses de som tagit ut en licentiatexamen men inte en doktorsexamen.

Kön	Antal doktorandnybörjare	Avlagt doktors-examen inom			Avlagt licentiat-examen som högsta examen t.o.m. 2021
		5 år (%)	6 år (%)	8 år (%)	
Forskningsämnesområde					%
Samtliga	3 240	46	62	75	5
Naturvetenskap	740	55	72	83	5
Teknik	650	44	64	73	11
Medicin och hälsovetenskap	1 170	49	63	77	1
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	50	57	73	80	6
Samhällsvetenskap	460	30	46	65	6
Humaniora och konst	170	30	47	64	4
Kvinnor	1 530	42	58	74	5
Naturvetenskap	280	47	66	81	6
Teknik	190	37	53	68	14
Medicin och hälsovetenskap	670	49	63	78	1
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	30	56	70	74	7
Samhällsvetenskap	270	29	45	64	8
Humaniora och konst	90	28	43	62	3
Män	1 710	49	66	77	4
Naturvetenskap	470	59	76	84	4
Teknik	450	47	68	76	9
Medicin och hälsovetenskap	510	49	64	76	2
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	20	59	77	86	5
Samhällsvetenskap	190	31	48	66	2
Humaniora och konst	80	33	51	67	5

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Lika lång nettostudietid till doktorsexamen för kvinnor och män

Med studietid avses hur lång tid det tar fram till examen. Studietiden mäts både som bruttostudietid och nettostudietid.

Bruttostudietid för examinerade avser studietiden från och med kalenderhalvåret när doktoranden var doktorandnybörjare till och med examenshalvåret.

Med nettostudietid avses den tid som doktoranderna aktivt ägnar sig åt utbildning på forskarnivå. Nettostudietid mäts som antalet heltidsekvivalenter. Heltidsekvivalenter beräknas i enlighet med uppgiven aktivitet (30 procents aktivitet är lika med 0,3 heltidsekvivalenter etc.).

De kvinnor och män som avlade en doktorsexamen 2021 hade i genomsnitt (median) tillbringat 6 respektive 5,5 år i utbildning på forskarnivå (bruttostudietid). Det var ingen skillnad jämfört med tio år tidigare.

Omräknat till heltidsstudier (nettostudietid), som utgår från hur aktiv doktoranden var, var studietiden 4,2 år för både kvinnor och män som tog ut doktorsexamen under 2021. Jämfört med 2012 har nettostudietiden inte förändrats.

Kortast nettostudietid hade de med doktorsexamen inom *medicin och hälsovetenskap*, 4,0 år. Längst var nettostudietiden inom *humaniora och konst*, 4,5 år.

Tablå 34. Genomsnittlig brutto- och nettostudietid (median) för doktorsexamina avlagda kalenderåren 2012 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Uppgift om nybörjarår saknas för vissa personer och de exkluderas därför i tabellen.

Kön	Antal år				Antal doktorsexamina		
	Forskningsämnesområde	Bruttostudietid		Nettostudietid		2012	2021
		Fr.o.m. nybörjarår i forskarutbildning t.o.m. examensår		Heltidsår totalt i forskarutbildning			
		2012	2021	2012	2021	2012	2021
Samtliga		5,5	6,0	4,2	4,2	2 580	2 670
Naturvetenskap		5,5	5,5	4,3	4,2	620	620
Teknik		5,5	5,5	4,2	4,2	500	520
Medicin och hälsovetenskap		5,5	6,0	3,9	4,0	860	920
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		5,5	5,5	4,3	4,2	60	40
Samhällsvetenskap		6,5	6,5	4,4	4,3	360	410
Humaniora och konst		7,5	6,8	4,6	4,5	180	150
Kvinnor		6,0	6,0	4,2	4,2	1 220	1 260
Naturvetenskap		6,0	5,5	4,4	4,3	230	230
Teknik		6,0	5,5	4,3	4,3	130	160
Medicin och hälsovetenskap		5,5	6,0	3,9	4,1	530	540
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		5,5	5,5	4,3	4,1	40	20
Samhällsvetenskap		7,5	6,5	4,5	4,3	190	230
Humaniora och konst		7,5	7,0	4,7	4,5	100	80
Män		5,5	5,5	4,2	4,2	1 350	1 400
Naturvetenskap		5,5	5,5	4,3	4,2	380	390
Teknik		5,5	5,5	4,2	4,2	370	360
Medicin och hälsovetenskap		5,0	6,0	3,7	4,0	330	380
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin		5,0	5,5	4,2	4,4	30	20
Samhällsvetenskap		6,0	6,0	4,4	4,4	170	180
Humaniora och konst		7,5	6,5	4,6	4,4	80	70

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Något längre bruttostudietid till licentiatexamen för kvinnor

De som avlade en licentiatexamen 2021 hade i genomsnitt (median) tillbringat 3,5 år i utbildning på forskarnivå (bruttostudietid). Bruttostudietiden var 4,0 år för kvinnor och 3,5 för män. Omräknat till heltidsstudier (nettostudietid), som utgår från hur aktiv doktoranden är, var studietiden 2,8 år för både kvinnor och män.

Nettostudietiden varierade mellan 2,4 och 3,1 år beroende på inom vilket forskningsämnesområde licentiatexamen var avlagd. Längst nettostudietid fanns inom *humaniora och konst* med 3,1 år.

Tablå 35. Genomsnittlig brutto- och nettostudietid (median) för licentiatamina avlagda kalenderåren 2012 och 2021 efter forskningsämnesområde och kön

Uppgift om nybörjarår saknas för vissa personer och de exkluderas därför i tabellen. Ingen redovisning görs där antalet examina understiger 6.

Kön	Antal år				Antal licentiatamina	
	Bruttostudietid		Nettostudietid		2012	2022
Forskningsämnesområde	Fr.o.m. nybörjarår i forskarutbildning t.o.m. examensår		Heltidsår totalt i forskarutbildning			
	2012	2021	2012	2021	2012	2022
Samtliga	3,5	3,5	2,7	2,8	790	440
Naturvetenskap	3,5	4,0	2,8	3,0	230	140
Teknik	3,5	3,5	2,6	2,7	400	240
Medicin och hälsovetenskap	4,0	6,0	2,4	2,5	50	20
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	4,0	..	2,7	..	10	0
Samhällsvetenskap	4,0	5,0	2,7	2,4	60	20
Humaniora och konst	4,0	4,8	2,4	3,1	30	10
Kvinnor	3,5	4,0	2,7	2,8	290	170
Naturvetenskap	3,5	4,0	2,8	3,0	90	50
Teknik	3,5	3,5	2,7	2,7	100	90
Medicin och hälsovetenskap	3,5	6,5	2,4	2,6	30	10
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	4,5	..	2,8	..	10	0
Samhällsvetenskap	4,0	5,0	3,0	2,8	40	10
Humaniora och konst	4,0	4,8	2,0	2,7	10	10
Män	3,5	3,5	2,7	2,8	500	270
Naturvetenskap	3,5	3,5	2,8	2,9	130	90
Teknik	3,5	3,5	2,6	2,7	300	160
Medicin och hälsovetenskap	4,0	5,0	2,4	2,5	20	10
Lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	3,0	..	2,5	..	10	0
Samhällsvetenskap	3,8	5,0	2,3	2,2	20	10
Humaniora och konst	4,0	5,0	2,5	3,3	10	10

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Doktorander på utbildningar mot konstnärliga examina

Alla universitet har tillstånd att utfärda generella examina på forskarnivå, men både universiteten och högskolorna behöver söka tillstånd från Universitetskanslersämbetet (gäller statliga lärosäten) eller regeringen (gäller enskilda utbildningsanordnare) för att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå.

De konstnärliga doktoranderna utgör mindre än en halv procent av samtliga doktorander och med undantag för den här redovisningen har de inte urskilts i övriga avsnitt och tabeller utan är sammanräknade med övriga doktorander.

Fyra lärosäten har tillstånd att utfärda konstnärliga licentiat- och doktorsexamina: Lunds universitet, Göteborgs universitet, Högskolan i Borås (området textil och mode) samt Stockholms konstnärliga högskola (området konstnärliga praktiker). Sammanlagt fanns det 71 konstnärliga doktorander 2021 varav 19 vid Lunds universitet (12 kvinnor och 7 män), 20 vid Göteborgs universitet (14 kvinnor och 6 män), 8 vid Högskolan i Borås (6 kvinnor och 2 män) samt 24 vid Stockholms konstnärliga högskola (17 kvinnor och 7 män).

Sedan 2012 när den första konstnärliga doktorsexamen avlades har det totalt avlagts 66 konstnärliga doktorsexamina, varav 7 under 2021. Under samma period har det avlagts 15 konstnärliga licentiatexamina. Inga konstnärliga licentiatexamina avlades under 2021.

Tablå 36. Doktorandnybörjare, doktorander och examina på utbildningar mot konstnärliga examina 2020 och 2021 efter kön

Doktorander redovisas för hösten, doktorandnybörjare och examina per kalenderår.

Kön	Doktorandnybörjare		Doktorander		Konstnärlig licentiatexamina		Konstnärlig doktorsexamina	
	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021
Lärosäte								
Samtliga	13	17	63	71	–	–	10	7
Lunds universitet	8	1	20	19	–	–	2	2
Göteborgs universitet	4	7	12	20	–	–	2	1
Högskolan i Borås	–	2	11	8	–	–	3	3
Stockholms konstnärliga högskola	1	7	20	24	–	–	3	1
Kvinnor	9	10	46	49	–	–	8	5
Lunds universitet	6	–	14	12	–	–	2	1
Göteborgs universitet	2	5	7	14	–	–	–	–
Högskolan i Borås	–	2	9	6	–	–	3	3
Stockholms konstnärliga högskola	1	3	16	17	–	–	3	1
Män	4	7	17	22	–	–	2	2
Lunds universitet	2	1	6	7	–	–	–	1
Göteborgs universitet	2	2	5	6	–	–	2	1
Högskolan i Borås	–	–	2	2	–	–	–	–
Stockholms konstnärliga högskola	–	4	4	7	–	–	–	–

Anknytande högskolor

Det förekommer att högskolor kan finansiera forskarutbildningen inom områden som de inte har examenstillstånd för. De här så kallade anknytande högskolorna har doktorander som i praktiken får sin finansiering och är verksamma vid högskolan, men är antagna vid ett annat lärosäte som har examenstillstånd. Observera att de anknytande högskolorna även kan ha doktorander som är antagna inom de områden som högskolan har examenstillstånd för. När förändringar av antalet doktorander vid de anknytande högskolorna redovisas avses enbart de doktorander som bedriver forskarutbildningen vid högskolan, men är antagna av ett annat lärosäte.

Sedan 2010 har 17 högskolor fått examenstillstånd inom ett eller flera områden och det har inneburit att antalet doktorander vid de anknytande högskolorna har minskat. Se *Kort om statistiken: Examen på forskarnivå inom ett område*.

Med finansiering avses att högskolan bidrar till doktorandens studiefinansiering (via anställning, stipendium, utbildningsbidrag eller annat) eller bekostar doktorandens utbildning och forskning på andra sätt (lokaler, handledning etc.).

En procent av alla doktorander finansierades av annan högskola

Antalet doktorander hösten 2021 uppgick till 17 370. 170 doktorander, eller 1 procent, var doktorander som antagits vid annat lärosäte än där de i huvudsak var verksamma.

Tablå 37. Doktorander vid anknytande högskolor hösten 2012 och hösten 2021 efter kön

Doktorander redovisas för hösten. Doktorandnybörjare och examina redovisas per kalenderår

Kön	Doktorandnybörjare		Doktorander hösten		Licentiatexamina		Doktorsexamina	
	2012	2021	2012	2021	2012	2021	2012	2021
Samtliga	60	10	580	170	50	10	100	50
Kvinnor	50	10	350	110	20	0	60	20
Andel (%)	71	85	60	63	49	50	56	40
Män	20	0	230	60	20	0	40	30
Andel (%)	29	15	40	37	51	50	44	60

Antalsuppgifterna är avrundade till närmaste 10-tal.

Av de 3 080 doktorandnybörjarna 2021 hade 10 hela eller delar av sin finansiering från en högskola där de inte var antagna. De utgjorde mindre än 1 procent av alla doktorandnybörjare under 2021. Året innan var motsvarande antal doktorandnybörjare 30 och 2012 var de 60. Av de få doktorandnybörjarna vid anknytande högskolor 2021 var majoriteten kvinnor.

Antalet doktorander 2021 som hade hela eller delar av sin finansiering från en högskola där de inte var antagna var 170. Det är en minskning jämfört med 2012 då antalet var 580.

Allt sedan 2012 har könsfördelningen bland de doktorander som hade hela eller delar av sin finansiering från en högskola där de inte var antagna varit cirka 60 procent kvinnor och 40 procent män.

Högskolan Dalarna och Högskolan Kristianstad var de lärosäten som under 2021 hade flest doktorander som hade hela eller delar av sin finansiering från en annan högskola, cirka 20 vardera.

Under 2021 avlade 20 kvinnor och 30 män, som varit verksamma vid anknytande högskolor, doktorsexamen.

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare

Under 2008 startade regeringen en första satsning för yrkesverksamma lärare på forskarnivå som regleras i förordningen (SFS 2007:753) om utbildning på forskarnivå för lärare och i förordningen (SFS 2007:754) om statsbidrag för utbildning på forskarnivå för lärare. Utbildningen ska leda fram till en licentiatexamen. Även 2011 beslutade regeringen om en satsning på forskarskolor för yrkesverksamma lärare.

Ytterligare en satsning på forskarskolor för yrkesverksamma lärare påbörjades 2014/15. Av de forskarskolor som startade 2014/15 har utbildning bedrivits inom 7 forskarskolor som består av en värdhögskola och ett antal partnerhögskolor (medverkande högskolor). Totalt 60 lärare antogs till utbildning på forskarnivå mellan 2014 och 2016, och mellan 2018 och 2021 avlade 38 av dem en licentiatexamen.

Tablå 38. Antal forskarskolenybörjare och licentiatexamina efter forskarskola och kön. Satsningen 2014/15

Lärare som antogs till forskarskolor 2014–2016.

Vårdhögskolans namn anges inom parentes efter forskarskolans namn.

Forskarexamen avlagd inom ramen för forskarskolan.

Forskarskola	Antal doktorand-nybörjare			Antal licentiatexamina 2018–2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män	Samtliga	Kvinnor	Män
Totalt	60	46	14	38	29	9
Didaktisk modellering och analys för lärare i naturvetenskapliga ämnen (Stockholms universitet)	7	6	1	5	5	–
Idrott och hälsas didaktik (Gymnastik- och idrottshögskolan)	5	3	2	1	1	–
Kommunikation och relationer som grundläggande för barns lärande (Göteborgs universitet)	15	15	–	11	11	–
Learning study, undervisningsutvecklande ämnesdidaktisk forskning (Stiftelsen Högskolan i Jönköping)	11	9	2	5	3	2
Naturvetenskapernas och teknikens didaktik (Linköpings universitet)	8	2	6	6	1	5
Quest – Kvalitet, effektivitet och status i teknikutbildningen (Kungl. Tekniska högskolan)	4	4	–	2	2	–
Vetenskapssamhället i skolan – skolan i vetenskapssamhället (Lunds universitet)	10	7	3	8	6	2

Den senaste satsningen på forskarskolor för yrkesverksamma lärare påbörjades kalenderåret 2018. Totalt var 26 lärare aktiva på forskarutbildningen hösten 2021, fördelat på 24 kvinnor och 2 män. Den vanligast finansieringstypen inom forskarskolorna var en anställning utanför högskolan.

Tablå 39. Antal aktiva doktorander hösten 2021 efter forskarskola och kön. Satsningen 2018

Lärare som antogs till forskarskolor 2018–2020.

Vårdhögskolans namn anges inom parentes efter forskarskolans namn.

Forskarskola	Antalet aktiva doktorander hösten 2021		
	Samtliga	Kvinnor	Män
Samtliga	26	24	2
Bildpedagogik och Slöjdpedagogik (Göteborgs universitet)	8	8	–
Hållbar utveckling och klassrumsundervisning (Göteborgs universitet)	3	3	–
Naturvetenskap och geografi med inriktning klimat och miljö (Stockholms universitet)	2	2	–
Naturvetenskapernas och teknikens didaktik (Linköpings universitet)	8	6	2
Samtida utmaningar för barnpedagogiska institutioner (Göteborgs universitet)	5	5	–

Utöver de nationella forskarskolor, som till exempel forskarskolor för yrkesverksamma lärare, som inrättats av regeringen finns ett antal forskarskolor inrättade som finansieras av högskolorna själva eller av andra finansiärer. De ingår inte i det här avsnittet.

Kort om statistiken

Statistikens ändamål och innehåll

I enlighet med Kungl. Maj:ts kungörelse, SFS 1958, nr 538, har SCB sedan 1958 ett register över samtliga licentiander och doktorander. Från hösten 1969 ingår även studerande i utbildning på forskarnivå enligt 1969 års bestämmelser i registret.

Statistiken om högskoleutbildning på forskarnivå belyser förändringar avseende antalet doktorandnybörjare, doktorander och examina/examinerade efter exempelvis kön, lärosäte och forskningsämnesområde. Variationer i doktorandernas genomströmning och studietid illustreras också. SCB gör det på uppdrag av Universitetskanslersämbetet.

I statistiken om doktorander finns huvudsakligen följande intressepopulationer:

- De personer som studerar på en högskoleutbildning på forskarnivå vid svenska universitet och högskolor.
- Antalet uttagna examensbevis på forskarnivå vid svenska universitet och högskolor.

Målpopulationerna är

- de personer som antagits och påbörjat högskoleutbildning på forskarnivå under 2021 (doktorandnybörjare).
- de som har studerat på en högskoleutbildning på forskarnivå vid svenska universitet och högskolor under hösten 2021 (doktorander).
- antalet uttagna examensbevis vid svenska universitet och högskolor under 2021.

I huvudsak redovisas antals- och andelsuppgifter samt medianvärden. Nettoräkning sker avseende antalet doktorandnybörjare och doktorander men inte för examinerade. Ett undantag utgör examinerade vid högskolor utan examenstillstånd (anknytande högskolor) där nettoräkning sker. Med nettoräkning avses att den studerande räknas endast en gång i varje summa.

Antalet aktiva doktorander redovisas efter kön, ålder, lärosäte, svensk/utländsk doktorand, forskningsämnesområde, aktivitet och studiefinansiering.

Antalet doktorandnybörjare redovisas efter kön, ålder, lärosäte, svensk/utländsk doktorandnybörjare, forskningsämnesområde och studiefinansiering.

Antalet examina redovisas efter kön, ålder, lärosäte, svensk/utländsk doktorand som avlagt examen, examenstyp, studietid, examensfrekvens och forskningsämnesområde.

Doktorander redovisas för andra kalenderhalvåret (1 juli–31 december), till skillnad från doktorandnybörjare och examinerade som redovisas per kalenderår. Referenstiden är i huvudsak 2012–2021 med koncentration på det senaste kalenderåret. Det här SM:et publiceras cirka 6 månader efter årets slut.

Läsanvisning

Malmö högskola blev Malmö universitet den 1 januari 2018.

Teologiska Högskolan, Stockholm ändrade namn till Enskilda Högskolan Stockholm 2018.

Växjö universitet och högskolan i Kalmar gick samman till Linnéuniversitetet 2010.

Universitet som kalenderåret 2021 hade utbildning på forskarnivå

Uppsala universitet
Lunds universitet
Göteborgs universitet
Stockholms universitet
Umeå universitet
Linköpings universitet
Karolinska institutet
Kungl. Tekniska högskolan
Chalmers tekniska högskola
Luleå tekniska universitet
Handelshögskolan i Stockholm
Sveriges lantbruksuniversitet
Karlstads universitet
Linnéuniversitetet
Örebro universitet
Mittuniversitetet
Malmö universitet

Högskolor med examenstillstånd för generella examina

Högskolorna nedan har under 2010–2021 beviljats tillstånd att utfärda generella doktorsexamina och licentiatexamen inom ett eller flera områden:

Blekinge tekniska högskola (området IT med tillämpningar, området planering och management.)

Försvarshögskolan (området försvar, krishantering och säkerhet)

Gymnastik- och idrottshögskolan (området idrott, fysisk aktivitet och hälsa)

Högskolan i Borås (området biblioteks- och informationsvetenskap, området människan i vården, området resursåtervinning, området textil och mode)

Högskolan Dalarna (området mikrodataanalys, området hälsa och välfärd med inriktning evidensbaserad praktik, området pedagogiskt arbete, området resurs-effektiv byggd miljö)

Högskolan i Gävle (området byggd miljö, området hälsofrämjande arbetsliv)

Högskolan i Halmstad (området informationsteknologi, området innovationsvetenskap, området hälsa och livsstil)

Högskolan i Skövde (området informationsteknologi)

Högskolan Väst (området arbetsintegrerat lärande, området produktionsteknik)

Mälardalens högskola (området inbyggda system, området innovation och produktrealisering, området miljö-, energi- och resursoptimering, området industriell ekonomi, arbetsliv och styrning, området didaktik, området hälsa och välfärd)

Stiftelsen Högskolan i Jönköping (humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde (utom i statsvetenskap), området industriell produktframtagning)

Södertörns högskola (området historiska studier, området kritisk kulturteori, området miljövetenskapliga studier, området politik, ekonomi och samhällets organisering (utom nationalekonomi), området utbildningsvetenskapliga studier)

Enskilda Högskolan Stockholm (området religionsvetenskap/teologi)

Ersta Sköndal Bräcke högskola (området människan i välfärdssamhället)

Sophiahemmet Högskola (området människan i sjukdom, vård och hälsa)

Högskolan Kristianstad (området personcentrerad för hälsa och välbefinnande, området pedagogiskt arbete)

Lärosäten med examenstillstånd för konstnärliga examina

Lunds universitet

Göteborgs universitet

Högskolan i Borås (området textil och mode)

Stockholms konstnärliga högskola (området konstnärliga praktiker)

Chalmers tekniska högskola, Handelshögskolan i Stockholm, Stiftelsen Högskolan i Jönköping, Ersta Sköndal Bräcke högskola, Sophiahemmet Högskola och Enskilda Högskolan Stockholm har enskild huvudman, medan övriga har statlig huvudman.

Definitioner och förklaringar

Aktivitet

Efter omläggningen av forskarutbildningsstatistiken läsåret 1985/86 ska 100 procents studier motsvara en arbetsinsats av 40 timmar per vecka i genomsnitt under hela kalenderhalvåret. För en doktorand som påbörjar studierna i mitten av kalenderhalvåret ska aktiviteten avse ett genomsnitt över halvåret.

Från och med 2004 års undersökning ändrades definitionen av aktiva doktorander. Doktorander kan vara icke aktiva (med icke aktiv avses att doktoranden har aktiviteten 0 procent) eller aktiva (en aktivitet om 1 procent eller mer). I tidigare års undersökningar har icke aktiv definierats som en aktivitet under tio procent och aktiv som en aktivitet om tio procent eller mer. *Med doktorander avses här endast de som är aktiva.* Resultaten är omräknade bakåt i tiden. Mellan hösten 1985 och våren 1998 har dock ingen omräkning skett på grund av att aktivitetsuppgifterna samlades in gruppvis och 0–9 procents aktivitet utgjorde då en grupp.

Från och med 2004 ändrades gränsen för att studera på heltid från 81 till 80 procent. Ändringen är även införd bakåt i tiden. Eftersom det är vanligt med en aktivitet på 80 procent bland doktorander som har en anställning som doktorand behövde gränsen sänkas för att de ska räknas som studerande på heltid. Av den grupp som hade en aktivitet på exakt 80 procent hade tre fjärdedelar en anställning som doktorand, vilket är en indikation på att de ska räknas som studerande på heltid.

Anknytande högskolor (högskolor utan examenstillstånd)

För att räknas som doktorand vid en högskola utan eller med begränsat examenstillstånd krävs här att högskolan helt eller delvis ska finansiera doktoranden under aktuellt halvår. Med finansiering avses att högskolan bidrar till doktorandens studiefinansiering (via anställning, stipendium eller annat) eller bekostar doktorandens utbildning och forskning på andra sätt (lokaler, handledning etc.).

Insamling av uppgifter har sedan våren 2007 gjorts från högskolor utan eller med begränsat examenstillstånd som är antagna till utbildning på forskarnivå vid annan högskola. Uppgifterna har kompletterats utifrån den ordinarie insamlingen med: doktorandnybörjare, aktivitet, studiefinansiering och uttaget utbildningsbevis för examen. Efter sambearbetningen har ett antal doktorander tagits bort, eftersom de inte har rapporterats som aktiva (via den ordinarie statistiken).

Behörighet

För *grundläggande behörighet* till utbildning på forskarnivå krävs från och med 1 juli 2007 något av följande:

- avlagt en examen på avancerad nivå
- fullgjort kursfordringar om minst 240 högskolepoäng, varav minst 60 högskolepoäng på avancerad nivå
- på något annat sätt inom eller utom landet förvärvat i huvudsak motsvarande kunskaper.

Särskild behörighet avser krav som är helt nödvändiga för att studenten ska kunna tillgodogöra sig utbildningen. Kan avse:

- kunskaper från högskoleutbildning eller motsvarande utbildning
- särskild yrkeserfarenhet

- nödvändiga språkkunskaper eller andra villkor som betingas av utbildningen.

Den som före den 1 juli 2007 uppfyller tidigare krav på grundläggande behörighet för tillträde till utbildning på forskarnivå, dvs. minst 120 poäng högskoleutbildning eller motsvarande, ansågs ha grundläggande behörighet till utbildning på forskarnivå till och med den 30 juni 2015.

Doktorander

Doktorander har tidigare i den här serien, före 2005, benämnts *aktiva doktorander*. Till doktorander räknas här de som har en aktivitet om minst 1 procent. Övriga (studerande med 0 procents aktivitet) benämns här icke aktiva doktorander (se även Aktivitet). För att komma med i SCB:s statistik måste doktoranden vara antagen till studier på forskarnivå.

De som är antagna till studier för licentiatexamen räknas in i gruppen doktorander.

Doktorandnybörjare

Nybörjare i utbildningen på forskarnivå blir man det kalenderhalvår man för första gången rapporteras med en aktivitet om minst 1 procent (se även Aktivitet).

Doktorandnybörjare är inte detsamma som nyantagen. Nästan alla som antas till utbildning på forskarnivå påbörjar dock sin utbildning. Det förekommer att en student blir doktorandnybörjare senare än året för antagningen och utbildningsstarten sker då i allmänhet året efter antagningen.

Observera att doktorandnybörjare och forskarskolonybörjare är två skilda begrepp. För att komma med i SCB:s statistik måste doktoranden vara antagen till studier på forskarnivå.

Från och med UF 21 SM 0001 redovisas doktorandnybörjare, i stället för nyanntagna, som ett mått på tillströmningen till utbildning på forskarnivå (se även UF 21 SM 0001).

Examen på forskarnivå inom ett område

Universiteten har tillstånd att utfärda generella licentiat- och doktorsexamina på forskarnivå. Men för att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå behöver de ansöka om tillstånd. För högskolorna gäller från samma tidpunkt att de kan beviljas tillstånd att utfärda såväl generella som konstnärliga examina på forskarnivå inom ett område. Ett område kan rymma ett eller flera forskningsämnen. Det kan beskrivas som ett avgränsat kunskapsfält som är snävare än tidigare vetenskapsområde. Universitetskanslersämbetet beslutar om examenstillstånd till statliga universitet och högskolor medan regeringen beslutar om tillstånd för enskilda utbildningsanordnare (se även avsnittet Läsanvisning).

Examina

Den 1 januari 2010 infördes den nya examenskategorierna konstnärliga examina på forskarnivå. Därmed indelas examina på forskarnivå i generella examina (licentiat- och doktorsexamen) och konstnärliga examina (konstnärlig licentiat- och doktorsexamen). Forskarutbildningen för båda examenskategorierna omfattar 120 högskolepoäng för licentiatexamen och 240 högskolepoäng för doktorsexamen.

Doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng, fyra års heltidsstudier, varav minst 120 högskolepoäng ska utgöras av en vetenskaplig avhandling som ska försvaras muntligen vid en offentlig disputation.

Licentiatexamen avser en etapp om minst 120 högskolepoäng, två års heltidsstudier, varav minst 60 högskolepoäng ska utgöras av en vetenskaplig uppsats.

Från och med den 1 juli 2007 tillämpas ett nytt poängsystem där en ”gammal” poäng motsvarar 1,5 högskolepoäng.

Examinerade

Examinerade är studerande på forskarnivå som tagit ut examensbevis över avlagd licentiat- och/eller doktorsexamen.

Forskarskola

Nationella forskarskolor

År 2001 inrättades med särskilda medel 16 nationella forskarskolor efter förslag i regeringspropositionen *Forskning och förnyelse* (2000/2001:3). Uppgifter om de här doktoranderna samlades in till SCB mellan hösten 2001 och hösten 2008.

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare med start 2008

Under 2008 startade regeringen en första satsning för yrkesverksamma lärare på forskarnivå som regleras i förordningen (SFS 2007:753) om utbildning på forskarnivå för lärare och i förordningen (SFS 2007:754) om statsbidrag för utbildning på forskarnivå för lärare. Utbildningen ska leda fram till en licentiatexamen. Lärarna ska, med bibehållen lön, kunna gå utbildningen under två och ett halvt år och samtidigt arbeta kvar som lärare på 20 procent av sin arbetstid. Utbildningen ska leda fram till en licentiatexamen. Den här utbildningen bedrevs inom tio forskarskolor

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare och förskolelärare med start 2012

Under 2011 beslutade regeringen om en ny satsning på forskarskolor för yrkesverksamma lärare och förskolelärare (SFS 2009:1035 och 2009:1036). Forskarskolorna innebär att lärare läser till en licentiatexamen i de ämnen de har utbildning att undervisa i eller i ämnesdidaktik kring de ämnena. Läraren går forskarutbildning på 80 procent och arbetar kvar på sin arbetsplats resterande 20 procent av tiden. Staten bekostar själva utbildningen och ger ett statsbidrag till huvudmännen motsvarande 75 procent av lärarens lön under den tid han eller hon deltar i forskarutbildningen. Utbildningarna startade under 2012.

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare med start 2014/15

Under 2013 meddelade Vetenskapsrådet vilka sju forskarskolor som beviljats medel i den senaste utlysningen (SFS 2009:1035 och 2009:1036). Forskarskolorna innebär att lärare läser till en licentiatexamen i de ämnen de har utbildning att undervisa i eller i ämnesdidaktik kring de ämnena. Läraren ska delta i forskarutbildning i en omfattning som motsvarar minst 50 procent av studier på heltid och arbeta kvar resterande tid på sin arbetsplats. Den sammanlagda utbildningstiden får inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under två år. Läraren har under hela utbildningsperioden lön från sin arbetsgivare men staten bekostar själva utbildningen. Från 2014 finns inga statsbidrag att söka för lärarens lön under forskarskoletiden.

Fem av de sju forskarskolorna startade utbildningen under hösten 2014 och två startade under våren 2015.

Benämningen på de sju forskarskolorna för yrkesverksamma lärare och förskolelärare (värdhögskolans namn inom parentes):

- Vetenskapssamhället i skolan – skolan i vetenskapssamhället (Lunds universitet)
- Forskarskolan idrott och hälsas didaktik (Gymnastik- och idrottshögskolan)
- Forskarskola i naturvetenskapernas och teknikens didaktik (Linköpings universitet)
- Forskarskola i kommunikation och relationer som grundläggande för barns lärande (Göteborgs universitet)
- Forskarskola i learning study, undervisningsutvecklande ämnesdidaktisk forskning (Högskolan i Jönköping)

- Forskarskola i didaktisk modellering och analys för lärare i naturvetenskapliga ämnen (Stockholms universitet)
- Forskarskolan Quest – Kvalitet, effektivitet och status i teknikutbildningen (Kungl. Tekniska högskolan)

Forskarskolor för yrkesverksamma lärare med start 2018

Under 2017 meddelade Vetenskapsrådet vilka fem forskarskolor som beviljats medel i den senast utlysningen (SFS 2009:1035 och 2009:1036). Forskarskolorna innebär att lärare läser till en licentiatexamen i de ämnen de har utbildning att undervisa i eller i ämnesdidaktik kring de ämnena. Läraren ska delta i forskarutbildning i en omfattning som motsvarar minst 50 procent av studier på heltid och arbeta kvar resterande tid på sin arbetsplats. Den sammanlagda utbildningstiden får inte vara längre än vad som motsvarar utbildning på forskarnivå på heltid under två år. Läraren har under hela utbildningsperioden lön från sin arbetsgivare men staten bekostar själva utbildningen. Från 2014 finns inga statsbidrag att söka för lärarens lön under forskarskoletiden.

Benämningen på de fem forskarskolorna för yrkesverksamma lärare och förskolelärare (värdhögskolans namn inom parentes):

- Nationell forskarskola i naturvetenskapernas och teknikens didaktik (Linköpings universitet)
- Nationell forskarskola i samtida utmaningar för barnpedagogiska institutioner (Göteborgs universitet)
- Forskarskola för gymnasielärare i naturvetenskap och geografi med inriktning klimat och miljö (Stockholms universitet)
- En ämnesdidaktisk forskarskola om hållbar utveckling och klassrumsundervisning (Göteborgs universitet)
- Nationella Forskarskolan i Bildpedagogik och Slöjdpedagogik (Göteborgs universitet)

Varje forskarskola består av en värdhögskola och ett antal partnerhögskolor. Värdhögskolan har det samordnande och grundläggande ansvaret för forskarskolan. Partnerhögskolorna kan vara universitet, högskolor med begränsat examenstillstånd men inte inom aktuellt område eller högskolor utan examenstillstånd på forskarnivå. Skälen till att forskarskolorna etablerades var att de skulle främja samverkan i utbildningen på forskarnivå mellan ämnen och lärosäten och ytterligare förbättra utbildningen. För de forskarskolor som startade 2012, 2014 och 2018 var det främsta skälet att höja kvaliteten i svensk skola.

Uppgifterna om forskarskolorna har kompletterats utifrån den ordinarie insamlingen med: forskarskolenybörjare, aktivitet, studiefinansiering och uttaget utbildningsbevis för examen. Efter sambearbetningen kan någon doktorand ha tagits bort (om de inte har rapporterats som aktiva via den ordinarie statistiken).

Utöver de nationella forskarskolor som inrättats av regeringen finns ett antal forskarskolor inrättade som finansieras av högskolorna själva eller av andra finansierare. De ingår inte i statistiken.

Forskarskolenybörjare

För att räknas som nybörjare vid en nationell forskarskola eller en forskarskola för yrkesverksamma lärare och förskolelärare krävs att doktoranden är antagen till utbildning på forskarnivå och för första gången sedan starten i forskarskolan har en aktivitet om minst 1 procent (se även Aktivitet).

Forskningsämnen

En ny ämnesindelning infördes i statistiken från 2011, Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011. Den ersätter den tidigare forskningsämnesindelningen, Nationell förteckning över forskningsämne. Den nya standarden utgår från en internationell förlaga, Field of Science and Technology (FOS), som har kompletterats med en mer detaljerad nivå.

Gruppering av forskningsämnen görs i tre olika nivåer. Den lägsta nivån för forskningsämnen har cirka 260 ämnen, mellannivån har 42 grupper och den högsta nivån har 6 områden. Den högsta nivån (forskningsämnesområde) och mellannivån (forskningsämnesgrupp) används i det här SM:et. De sex forskningsämnesområdena är

- naturvetenskap
- teknik
- medicin och hälsovetenskap
- lanthushushvetenskap och veterinärmedicin
- samhällsvetenskap
- humaniora och konst.

En översättning bakåt i tiden har tagits fram bland annat med hjälp av en översättningsnyckel mellan Nationell förteckning över forskningsämnen och Standard för svensk indelning av forskningsämnen 2011. Hittills är översättningen gjord på den nya indelningens högsta nivå från och med 1973. Översättning för den lägsta nivån är gjord från 1998 genom inrapporterade uppgifter från Ladok.

När statistiken över doktorander och examina på forskarnivå avseende 2011–2021 jämförs med tidigare redovisningar av statistiken skiljer antalet forskningsämnesområden. Det är de sex forskningsämnesområden på den högsta nivån som har ersatt de 12 forskningsämnesområden som statistiken redovisats efter tidigare, enligt klassifikationen Nationell förteckning över forskningsämnen. Nedan ges en översiktlig jämförelse mellan den nya klassifikationen för indelning av forskningsämnen och den nationella förteckningen över forskningsämne. För mer detaljerad information, se www.uka.se, gå in på Statistik & analys och välj Information om statistiken.

De forskningsämnen som enligt den tidigare klassifikationen ingick i forskningsämnesområdet 23, Övriga forskningsområden, har översatts/nycklats till de sex forskningsämnesområdena i den nya standarden beroende på forskningsämnetns inriktning.

Enligt den nya standarden för indelning av forskningsämnen ingår numera informationsvetenskap och matematik i ämnesområdet naturvetenskap vilket de inte gjorde enligt den tidigare klassifikationen. Det är den främsta orsaken till att antalet doktorandnybörjare, doktorander och examina inom naturvetenskap på forskarnivå är högre än tidigare års redovisningar.

För första gången examinerade

Med förstagångsexaminerade avses här antalet personer som doktorsexaminerats från utbildning på forskarnivå utan att tidigare ha avlagt någon annan forskarexamen.

Heltidsekvivalenter

Heltidsekvivalenter per *kalenderhalvår* räknas fram genom att summera antalet heltidsekvivalenter, som beräknas i enlighet med uppgiven aktivitet (30 procents aktivitet är lika med 0,3 heltidsekvivalenter etc.).

När det gäller *studiefinansiering för ett kalenderår* tas heltidsekvivalenter fram i enlighet med uppgiven aktivitets- och finansieringsgrad för båda halvåren. Om doktoranden har 100 procents aktivitet och 100 procents doktorandanställning under våren och 50 procents aktivitet och 100 procents doktorandanställning under hösten är antalet heltidsekvivalenter för kalenderåret lika med 0,75 avseende doktorandanställning.

Högskolor utan examenstillstånd eller med begränsat examenstillstånd

Se Anknypande högskolor.

Konstnärliga examina

Både universitet och högskolor behöver söka tillstånd från Universitetskanslers-ämbetet (statliga lärosäten) eller regeringen (enskild utbildningsanordnare) för att utfärda konstnärliga examina på forskarnivå.

Konstnärlig licentiatexamen omfattar 120 högskolepoäng (2 år) och konstnärlig doktorsexamen omfattar 240 högskolepoäng (4 år).

Hittills har Göteborgs universitet, Lunds universitet, Högskolan i Borås (området textil och mode) och Stockholms konstnärliga högskola (området konstnärliga praktiker) beviljats tillstånd att utfärda konstnärliga doktors- och licentiat-examina.

Medelaktivitet

Medelaktiviteten anges i procent och är ett mått på hur aktiva doktoranderna är. Den räknas fram genom att dividera antalet heltidsekvivalenter (se även Heltidsekvivalenter) för ett halvår med antalet doktorander.

Nationell forskarskola

Nationell forskarskola se Forskarskola.

Nationellt forskningsämnesområde

Nationellt forskningsämnesområde är från och med 2011 ersatt med en ny standard. Se Forskningsämnen.

Område

Se Examen på forskarnivå inom ett område och Läsanvisningar.

Studiefinansiering

Studiefinansiering, eller finansiering, har tidigare i den här serien, före 2020, benämnts som *försörjning*.

För att underlätta högskolornas rapportering av studiefinansiering, minskades antalet finansieringstyper från och med hösten 2005. Mellan hösten 2005 och hösten 2006 angavs studiefinansiering med en eller flera av sju finansieringstyper. Från och med våren 2007 redovisas *åtta finansieringstyper*, eftersom anställning utanför högskolan har delats upp så att företagsdoktorander särredovisas. Mellan hösten 1998 och våren 2005 användes tidigare några ytterligare finansieringstyper, men de har i den fortsatta redovisningen ändrats och ingår nu i den nya strukturen. Den stora skillnaden i redovisningen från hösten 2005 är att *uppgifter om undervisning eller institutionstjänstgöring inte längre ska ingå i redovisningen*. Därför tas den gamla finansieringstypen assistenttjänst kombinerad med utbildningsbidrag (ASS) bort. Eventuella delar som tidigare redovisats under den här finansieringstypen och som berör den egna utbildningen på forskarnivå redovisas i fortsättningen under HTJ, dvs. annan anställning (än som doktorand) inom ett universitet eller en högskola. ASS finns dock kvar i SCB:s register för äldre årgångar men särredovisas inte från och med hösten 1998.

I jämförelse med tidigare redovisning i den här serien, före hösten 1998, är det endast finansieringstyperna anställning som doktorand och utbildningsbidrag som är direkt jämförbara. Under den senaste tioårsperioden har utbildningsbidraget successivt avskaffats vid lärosätena till förmån för anställning som doktorand. År 2017 avskaffade dessutom regeringen utbildningsbidraget för doktorandnybörjare. Det har resulterat i att anställning som doktorand blivit allt vanligare medan utbildningsbidraget i stort sett är avvecklat.

En helt ny finansieringstyp tillkom hösten 1998 – Yrkesverksamhet utan anknytning till utbildning på forskarnivå eller studiemedel eller studiefinansiering saknas som märks som *Övrigt* i den här redovisningen.

För jämförelse med "gamla" finansieringstyper hänvisas till U 21 SM 9901 och U 21 SM 0501.

2021 infördes en ny studiefinansieringstyp, BSL, Bidrag från SIDA för ökade levnadsomkostnader (uppehållsbidrag/allowance), som tidigare var en delmängd av studiefinansieringstypen HTJ, Annan anställning (än som doktorand) inom eget eller annat universitet/högskola. I bilagetabellerna redovisas BSL separat men i rapportens tablåer ingår finansieringstypen i HTJ.

De finansieringstyper (namnförkortning inom parentes) som används i rapporteringen från och med hösten 1998 är efter justering enligt ovanstående (inkl. tillägg av företagsdoktorand från och med 2007 och Bidrag från SIDA från och med 2021):

- *Doktorandanställning (DTJ)* vid ett universitet eller en högskola, oberoende av vem som finansierar anställningen.
- *Annan anställning (än som doktorand)* inom eget eller annat universitet/högskola (även utländskt lärosäte) som innebär att utbildning på forskarnivå kan bedrivas inom anställningen (**HTJ**). Här ingår också bidrag från SIDA för ökade levnadsomkostnader (uppehållsbidrag/allowance).
- *Utbildningsbidrag (UBB)*
- *Företagsdoktorand*, dvs. doktorand som är anställd vid ett företag (och får sin lön från företaget) och bedriver utbildning på forskarnivå inom anställningen (**FTG**).
- *Anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal* (sjuksköterska, barnmorska, logoped, fysioterapeut etc.) med klinisk verksamhet och utrymme att bedriva utbildning på forskarnivå inom anställningen (**USL**).
- *Annan anställning utanför högskolan* (än vid företag eller som läkare eller annan sjukvårdspersonal) som innebär att utbildning på forskarnivå kan bedrivas inom anställningen (**AUH**). Exempelvis anställda vid myndigheter, kommuner och regioner eller fackförbund. Även yrkesverksamma lärare i grund- och gymnasieskolan som studerar inom forskarskolorna för lärare redovisas här.
- *Stipendium (STP)*
- Bidrag från SIDA för ökade levnadsomkostnader (uppehållsbidrag/allowance) (**BSL**)
- *Övrigt* – Yrkesverksamhet utan anknytning till utbildning på forskarnivå eller studiemedel eller studiefinansiering saknas (**ÖVR**).

Från och med 1997/98 anger samtliga högskolor doktorandens studiefinansiering av sin utbildning som ett genomsnitt under hela kalenderhalvåret, där även aktiviteten har betydelse. Tidigare visades hur stor andel av ett bidrag/tjänst som doktoranden innehade i genomsnitt under halvåret. Doktorandens studiefinansiering kan anges med en eller flera finansieringstyper, men från och med hösten 1998 ska summan av studiefinansieringen alltid bli 100 procent.

Från och med 1 april 1998 har studiefinansieringen även fått betydelse vid antagningen till utbildning på forskarnivå. Från den tidpunkten ska doktorandens finansiering för hela utbildningen vara tryggad redan vid antagningen.

Studiefinansiering för doktorandnybörjare redovisas per kalenderår men beräknas på det halvår som doktoranden är doktorandnybörjare.

Studietid

Bruttostudietid för examinerade avser studietiden från och med kalenderhalvåret när doktoranden var doktorandnybörjare till och med examenshalvåret.

Med *nettostudietid* avses antalet heltidsekvivalenter. Heltidsekvivalenter beräknas i enlighet med uppgiven aktivitet (30 procents aktivitet är lika med 0,3 heltidsekvivalenter etc.). Den totala studietiden för samtliga ämnen räknas med.

För studerande som avlagt doktorsexamen och tidigare avlagt licentiatexamen räknas i princip den totala studietiden för utbildning på forskarnivå, dvs. även studietiden innan avlagd licentiatexamen.

Tabellbilaga

Från och med publiceringsåret 2020 publiceras bilagetabeller i en separat Excel-fil på publiceringssidan www.scb.se/publikation/43382. Vid hänvisningar till bilagetabeller i det här SM:et avses den separata Excel-bilagan.

Utländska doktorander

Med utländska doktorander avses personer från andra länder som är antagna till och bedriver utbildning på forskarnivå i Sverige. Här ingår följande personer:

- Personer från andra länder som har beviljats uppehållstillstånd för studier i Sverige och där beslutet om uppehållstillstånd är fattat mindre än två år innan doktorandstudierna påbörjades.
- Utrikes födda som har invandrat mindre än två år innan doktorandstudierna påbörjades.
- Doktorander som saknar uppgift om svenskt personnummer i högskolornas studieadministrativa system.
- Doktorander med okänd bakgrund, dvs. de med okänt födelseland eller som inte återfinns i registret över totalbefolkningen.

I gruppen utländska doktorander ingår alltså doktorander med okänd bakgrund, vilket innebär att det saknas uppgift om land. Med stor sannolikhet är de med okänd bakgrund inte från Sverige. Det troligaste är att de är från Norden eller EU eftersom personer från Norden inte behöver uppehållstillstånd för att bosätta sig i Sverige och doktorander från EU/EES och Schweiz behöver inte ansöka om uppehållstillstånd om det är en kortare vistelse i Sverige som avses. År 2021 saknades uppgift om land för 140 av de 1 260 utländska doktorandnybörjarna.

Uppgifter om utländska doktorander omfattar i det här SM:et endast doktorander under 65 år, på grund av att det för äldre personer finns täckningsbrister i det så kallade flergenerationsregistret.

Vetenskapsområde

Från och med 2011 är redovisning efter vetenskapsområde borttaget ur statistiken över doktorander och examina på forskarnivå. Från 2011 är statistiken enbart indelad efter forskningsämnesområden.

De sex forskningsämnesområdena

- *naturvetenskap*
- *teknik*
- *medicin och hälsovetenskap*
- *lantbruksvetenskap och veterinärmedicin*
- *samhällsvetenskap*
- *humaniora och konst*

används i stället för vetenskapsområden.

Vetenskapsområdena var

- humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde
- medicinskt vetenskapsområde
- naturvetenskapligt vetenskapsområde
- tekniskt vetenskapsområde.

Ålder

Ålder räknas per den 31 december.

Information om statistikens framställning

Uppgifter samlas in från samtliga lärosäten vid vilka utbildning på forskarnivå officiellt sker. Uppgifterna hämtas huvudsakligen från universitetens och högskolornas studieadministrativa system Ladok och rapporteras till SCB via centralt utvecklade uttagsprogram.

Uppgifter om doktorander vid forskarskolorna och vid högskolor utan eller med begränsat examenstillstånd på forskarnivå (anknytande högskolor) samlas in via webbrapportering. Aktivitet, finansiering och examen för de här doktoranderna hämtas från den ordinarie insamlingen av uppgifter.

Webbrapportering infördes 2012 för Handelshögskolan i Stockholm och för forskarskolor.

Från och med läsåret 1998/99 gjordes rapporteringen i augusti för de två föregående terminerna. Från och med 2005 görs rapporteringarna två gånger per år – i januari och augusti.

Uppgifter i SM-form utkommer årligen.

För mer detaljerade uppgifter om insamling och bearbetning hänvisas läsaren till [dokumentation om statistikens framställning](#).

Information om statistikens kvalitet

Det finns god grund att anta att de uppgifter som redovisas i det här SM:et håller hög kvalitet. En viss eftersläpning för uppgifter om senaste kalenderhalvåret kan dock noteras (se Undertäckning). De enkätundersökningar som SCB gör bland forskarutbildade från universitet/högskolor visar att uppgifterna i forskarutbildningsregistret är av god kvalitet.

Man bör lägga märke till att examensuppgifterna i SCB:s statistik endast omfattar uttagna examensbevis. Studerande som avslutat sin utbildning, men inte tagit ut examensbevis, kommer definitionsmässigt inte med i statistiken, som därigenom underskattar antalet fullgjorda utbildningar vid universiteten/högskolorna. Ett undantag är Handelshögskolan i Stockholm som först sätter datum för sista studieprestation som examensdatum (gäller i huvudsak licentiatexamen). När examen utfärdats används detta datum istället.

Populationen definieras av att en doktorand ska vara formellt antagen till utbildning på forskarnivå vid universitet eller högskola med begränsat examenstillstånd på forskarnivå. Populationen är därför klart avgränsad. Uppgifter har erhållits från samtliga lärosäten med utbildning på forskarnivå.

Den *övertäckning* som kan förekomma är att doktorander felaktigt blir rapporterade från en högskola eller att ett registreringsfel sker hos SCB. Återkopplingar till högskolorna gör att de flesta fel upptäcks.

Undertäckning förekommer genom att universiteten/högskolorna inte rapporterar samtliga doktorandnybörjare, registrerade, finansieringstyper och/eller examinerade. En viss eftersläpning och komplettering av uppgifter kommer SCB tillhanda vid rapporteringen av efterföljande kalenderhalvår. För doktorandnybörjare avseende kalenderåret 2020 medförde kompletteringarna att antalet ökade med 5 procentenheter vid jämförelse med det senaste tabelluttaget och att även aktiva doktorander hösten 2020 ökade med 5 procentenheter. Till viss del upptäckts undertäckningen genom kontroller av SCB. Se även avsnittet Jämförbarhet över tiden.

All statistik är totalräknad och därmed inte behäftad med urvalsfel.

Fel kan förekomma i högskolornas material. Fel kan också uppstå hos SCB vid manuell kodning och vid dataregistrering.

Mätförfarandet i forskarutbildningsstatistiken är i huvudsak direkt överförda observationer från administrativa källor från respektive lärosäte. Uppgifterna har genomgått omfattande granskning och rättning för att försöka minimera mätfelens omfattning.

För mer detaljerade uppgifter om insamling och bearbetning hänvisas läsaren till dokumentation om statistikens kvalitet

Bestämmelser om utbildning på forskarnivå

Den utbildning på forskarnivå som infördes 1969 leder fram till doktorsexamen. Doktorsexamen ersätter både licentiatexamen och doktorsgraden enligt äldre bestämmelser. Enligt övergångsbestämmelserna till kungörelserna om utbildning vid de filosofiska, farmaceutiska, juridiska, tekniska och teologiska fakulteterna (SFS 1969:50, 328, 329, 332 resp. 333) fick licentiatexamen enligt äldre bestämmelser avläggas till utgången av juni 1971. Efter de här ändringarna (SFS 1971:212–215 och 344) fick licentiatexamen avläggas till utgången av juni 1972 eller intill senare tidpunkt som dåvarande UHÄ av särskilda skäl bestämde för vissa studerande.

Doktorsgrad enligt äldre bestämmelser fick enligt de ovan nämnda övergångsbestämmelserna samt ändringar av dessa avläggas till och med juni 1974 eller senare tidpunkt, som UHÄ på grund av särskilda skäl, bestämde för vissa studerande.

En möjlighet att studera till en mellanexamen, en så kallad etappavgång, har tillkommit enligt förordning om ändring i högskoleförordningen (1977:263) 1980:434. Etappavgångar benämns vid samtliga fakulteter licentiatexamen. Genom olika beslut har möjlighet att avlägga licentiatexamen tillkommit successivt vid samtliga fakulteter.

Från och med hösten 1980 redovisas utbildning för psykologexamen som en utbildning i grundläggande högskoleutbildningen, sedan 2007 i utbildning på avancerad nivå. Redovisningen av psykologexamina sker därför från och med ht 1980 tillsammans med övriga examina på grundnivå eller avancerad nivå. För att öka jämförbarheten i tidsserierna, före och efter ht 1980, har psykologexamina avlagda före ht 1980 helt tagits bort ur redovisningen i Statistiska meddelanden, serie U 21, från och med SM 8701.

Efter högskolereformens genomförande hösten 1977, räknas utöver de traditionella högskoleutbildningarna även en hel del andra utbildningar som grundläggande högskoleutbildning, till exempel utbildning till sjuksköterska, logoped eller ålderdomshemsföreståndare. Det fick till exempel vid medicinsk fakultet till följd att helt nya grupper av studerande, efter viss komplettering, kunde påbörja forskarstudier.

Examensbenämningen ska enligt Högskoleförordningen 1993:100 bestå av examen och i förekommande fall ett för- eller efterled eller båda, som anger examens inriktning.

Nya regler om antagning till utbildning på forskarnivå började gälla från den 1 april 1998 (SFS 1998:80). Enligt de nya reglerna får fakultetsnämnden vid en högskola endast anta så många doktorander att alla kan erbjudas handledning och godtagbara studievillkor i övrigt. Doktoranden måste även ha sin studiefinansiering säkrad under hela studietiden innan han/hon får antas till utbildning på forskarnivå. Vidare måste doktoranden kunna ägna utbildningen den tid som krävs så att studierna kan slutföras inom åtta år. Se även UF 21 SM 0001.

Från den 1 juli 2007 gäller en ny utbildnings- och examensstruktur för högskoleutbildning med en indelning i tre nivåer: grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå. På forskarnivån är det möjligt att tillgodoräkna sig vissa studier från avancerad nivå.

Jämförbarhet över tiden

Jämförbarhet finns från början av 1970-talet med ett trendbrott hösten 1985 när en omläggning av statistiken fick till följd att antalet doktorander minskade med 1 400 jämfört med året innan.

Skillnaden mot redovisningen för tiden före hösten 1985 beror till stor del på följande:

- Från och med hösten 1985 räknades studerande med en aktivitet under tio procent inte längre som aktiva (antalet sådana studerande var cirka 60–70 varje termin. Mellan hösten 1985 och våren 1998 rapporterades även aktiviteten gruppvis och 0–10 procent utgjorde då en grupp.)
- Rapporteringen utfördes endast en gång per läsår från och med 1985/86. Rapporteringen skedde i slutet av våren även avseende hösten, vilket medför att antalet aktiva på hösten var cirka 500 färre än på våren (före höstterminen 1985 var antalet aktiva ungefär lika för hösten och våren).
- Studerande som varit nollaktiva fyra terminer i rad riskerade på grund av dåvarande rapporteringsrutiner (vid blankettrapportering) att inte komma med i statistiken direkt när de åter blev aktiva.

Hur insamlingen sker idag framgår av Så görs statistiken samt under Definitioner och förklaringar – Aktivitet.

Lunds tekniska fakultet rapporterade före läsåret 1996/97 inte datum för utfärdat examensbevis, utan datum när examen var klar. En upprättning har skett avseende levererade uppgifter för läsåret 1996/97. Det fick till följd att ett antal examina för läsåret 1995/96 fördes över till läsåret 1996/97.

Den 1 april 1998 infördes nya regler om antagning till utbildning på forskarnivå med bl.a. krav på finansiering för hela studietiden. Det ledde till en minskning av antalet doktorandnybörjare. De nya reglerna med bland annat krav på studiefinansiering påverkade speciellt antagningen till humanistisk-samhällsvetenskapligt vetenskapsområde, där antalet doktorandnybörjare minskade kraftigt 1998.

Det tidigare medicinska ämnesområdet hade en stor ökning av doktorandnybörjare 1998 bland annat beroende på att Karolinska institutet den 1 juli 1998 införde en regel om att alla doktorandnybörjare måste gå en allmänvetenskaplig grundkurs. Det medförde att särskilt många antogs innan det blev obligatoriskt.

Nationellt forskningsämne och vetenskapsområde användes till och med 2010 som grupperingsvariabler i statistiken. Från och med 2011 sker grupperingen istället enligt den nya standarden för svensk indelning av forskningsämnen 2011. En översättning enligt den nya indelningens högsta nivå är gjord från och med 1973. För mer information om jämförelse mellan den nya standarden och den tidigare förteckningen över forskningsämne, se Forskningsämne under avsnittet Definitioner och förklaringar.

SCB:s universitets- och högskoleregister är ett levande register som hela tiden uppdateras. Antalet nyantagna, doktorandnybörjare, registrerade och examina stämmer inte helt överens vid jämförelser mellan tabeller framställda vid olika tidpunkter. Differenserna är i allmänhet små men när det gäller doktorandnybörjare och doktorander kan antalet öka en del avseende året närmast före det aktuella. Efterrapporterade uppgifter kommer med i statistiken först vid nästa rapporteringstillfälle (se även *Information om statistikens kvalitet*).

Coronapandemin

Under tidiga våren 2020 utbröt den pandemi som påverkade det svenska samhället på många sätt. Det påverkade universitet och högskolor landet över i flera avseende och hade potentiellt en stor påverkan på doktorandens möjlighet att bedriva sin forskarutbildning.

För såväl doktorandnybörjare som doktorander går det inte att se någon tydlig effekt av pandemin om 2020–2021 jämförs med 2019, det senaste pandemifria året. Preliminärt minskade antalet utländska doktorandnybörjare under 2021, men då saknas förväntad efterrapportering. Andelen utländska doktorandnybörjare i förhållande till samtliga doktorandnybörjare var lika stor 2021 som 2019. När det gäller antalet doktorsexamina utfärdades det färre 2020 jämfört med 2019. Om minskningen beror på coronapandemin går det däremot inte att fastställa. Minskningen kan likaväl bero på att antalet doktorandnybörjare minskade några år tidigare. År 2021 ökade antalet doktorsexamina återigen.

Annan statistik

På SCB:s webbplats: www.scb.se finns det här SM:et om doktorander och examina på forskarnivå samt Excel-filer med ytterligare tabeller och tidsserier från och med 1973 publicerade. För uppgifter om 2006 och tidigare var benämningen på SM:et Forskarstuderande och examina i forskarutbildningen.

Ytterligare uppgifter om studenter i utbildning på forskarnivå publiceras intermittent i SM:en *Svensk och utländsk bakgrund för studenter och doktorander* samt *Högskolenybörjare och doktorandnybörjare efter föräldrarnas utbildningsnivå*.

Förutom i SM publiceras uppgifter om doktorander och examina i tabellpaketet Regionala tabeller. Uppgifter om examina ingår även som en del i registret över befolkningens utbildning och uppgifter om doktorander ingår i registret över befolkningens studiedeltagare.

Statistikanvändare kan få specialbearbetningar gjorda. Det går också att, efter speciell prövning, få tillgång till avidentifierat primärmaterial.

Inom Universitetskanslersämbetet finns statistik över högskolesektorn tillgänglig, i Årsrapport för universitet och högskolor och i statistikdatabasen, som finns tillgängliga via Internet: www.uka.se. Statistiken i statistikdatabasen bygger delvis på gruppuppgifter från universitetens och högskolornas årsredovisningar samt uppgifter från universitets- och högskoleregistret.

Mer information om statistiken, dess kvalitet och dess framtagning ges i *Statistikens kvalitet* och *Statistikens framställning* på SCB:s webbplats, www.scb.se/uf0204.

In English

Summary

More women than men among third-cycle new entrants

In 2021, 3 080 new entrants began third-cycle education, which was 170 fewer than in the previous year. There were 80 fewer women and 90 fewer men than in 2020. However, the final number of third-cycle new entrants is likely to increase since there is a delay in reporting, and the number of new entrants is thus underestimated. In 2020, subsequent reporting led to an upward revision of about 160 third-cycle new entrants.

Number of third-cycle new entrants, third-cycle students and third-cycle qualifications, by sex, 2021

Third-cycle new entrants and qualifications are presented by calendar year. Third-cycle students are presented for autumn.

	All	Women	Men
Third-cycle new entrants	3 080	1 570	1 510
Third-cycle students	17 370	8 830	8 540
Doctoral degrees	2 670	1 260	1 400
Licentiate degrees	440	170	270

Numbers are rounded to the nearest 10.

Among third-cycle new entrants, 51 percent were women and 49 percent were men, which is unchanged from a year ago. For the third consecutive year, there were more women than men among third-cycle new entrants. In the early 1990s, only one-third were women.

Number of third-cycle students has so far not been affected by the COVID-19 pandemic

For both third-cycle new entrants and third-cycle students, no clear effect of the pandemic is discernible when 2021 is compared with 2019, the last pandemic-free year. This also applies to foreign third-cycle students who, compared with 2019, decreased in number among both women and men, with 10 and 40 foreign third-cycle new entrants, respectively. However, the share foreign third-cycle new entrants was of equal size in 2019 and 2021.

Foreign third-cycle students are defined as people who have come to Sweden for the purpose of taking part in third-cycle studies.

For further information about the effects of the COVID-19 pandemic on the figures in this Statistical Report, see the paragraph *Coronapandemin* in the chapter *Kort om statistiken* (in Swedish).

Proportion entering third-cycle education has decreased

The proportion of people who enter third-cycle programmes among the Swedish population no later than at age 30 years has decreased. This proportion was largest among the cohorts born 1975–1978, at 1.6 percent. Among the cohort that recently turned 30 years old (born in 1991), this proportion was 0.6 percent. Among women and men the proportions were 0.5 percent and 0.7 percent, respectively.

Number of third-cycle students probably unchanged

In autumn 2021, there were 17 370 active third-cycle students, of whom 8 830 were women and 8 540 were men. According to preliminary figures, there were 110 fewer women and 480 fewer men than in autumn 2020. There is also a delay in this reporting, which means the number of third-cycle students in 2021 likely is about equally large as in 2020.

Among third-cycle students, 51 percent were women and 49 percent were men. The proportion of women increased by 1 percentage point compared with autumn 2020 and was larger than the proportion of men for the first time.

The most common field of research among third-cycle students was *medical and health sciences* (6 050 entrants), of whom 61 percent were women and 39 percent were men.

Among the active third-cycle students in autumn 2021, 56 percent were full-time students. The most common type of financing was doctoral studentship, which just under 70 percent of third-cycle students had, among both women and men.

Differences in graduation rate converge over time

In 2021, 2 670 doctoral degrees were issued, which is 100 more than in 2020. This increase is likely due to a higher number of third-cycle new entrants a few years ago. The sex distribution was even among the graduates; 47 percent were women and 53 percent were men.

In 2021, 440 licentiate degrees were issued, which is 10 fewer than a year ago. Among these graduates, 170 were women (38 percent) and 270 were men (62 percent).

Among third-cycle new entrants in 2013, 42 percent of the women and 49 percent of the men completed a doctoral degree within five years. However, the gender gap narrowed over time. Eight years after starting their education, 74 percent of the women and 77 percent of the men had completed a doctoral degree.

High percentage of foreign third-cycle new entrants

There is a major international element in the third-cycle studies. In 2021, 1 246 of third-cycle new entrants, which corresponds to 41 percent, were from abroad. This is 1 percentage point less more in 2020.

Among the 1 260 foreign third-cycle new entrants in 2021, the most popular field of research was *natural sciences*, in which there were 460 foreign third-cycle new entrants. *Natural sciences* was followed by *engineering and technology* and *medical and health sciences*, with 310 and 260 foreign third-cycle new entrants, respectively. Among foreign third-cycle new entrants, 47 percent were women and 53 percent were men.

List of terms

aktivitet	activity
annan anställning inom högskolan	other higher education post
annan anställning utanför högskolan	other post outside a higher education institution
anställning som läkare eller annan sjukvårdspersonal	medical post
antal	number of
doktorand	doctoral student, third cycle student
doktorandanställning	doctoral studentship
doktorandnybörjare	third-cycle new entrants
doktorsexamen	doctoral degrees (new)
doktorsgrad	doctoral degrees (old)
därav kvinnor	of which women
examen	qualification
forskarexamen	third-cycle qualification
forskarskola	graduate school
forskningsämnesområde	field of research and development
företagsdoktorand	externally employed doctoral student
heltidsekvivalent	full-time study
humaniora och konst	humanities and arts
hösten	autumn
kalenderår	year
kategori	category
kön	sex
lantbruksvetenskap och veterinärmedicin	agricultural sciences and veterinary medicine
licentiatexamen	licentiate degrees
medianålder	median age
medicin och hälsovetenskap	medical and health sciences
naturvetenskap	natural sciences
samhällsvetenskap	social sciences
samtliga	all, total
stipendium	scholarships
studietid	programme length
summa	total, sum
teknik	engineering and technology
universitet och högskolor	higher education institutions
utbildning på forskarnivå	third-cycle education
utbildningsbidrag	doctoral grants
våren	spring